

DE STER

Juni 1974 · 74e Jaargang · Nummer 6

Gehoorzaamheid is de grootste wet van de hemel

DOOR S. DILWORTH YOUNG, van de Eerste Raad van Zeventig

Jaren geleden woonde president Charles W. Penrose van het Eerste Presidium eens een avondmaalsvergadering bij in de wijk Richards te Salt Lake City. Vergezeld van de bisschop liep president Penrose het middenpad af, op weg naar de kansel. Omstreeks halverwege bleef hij staan, wendde zich tot de bisschop en vroeg hem: „Wie heeft dat bordje daar opgehangen?” „Dat bordje” was een aan de voorzijde van de kansel bevestigd opschrift, dat luidde: „De grootste wet van de hemel is orde.”

De bisschop wist het niet, maar hij veronderstelde dat het door een van de hulporganisaties was aangebracht. Er werd verder niets meer over gezegd. De gang langs het middenpad werd voortgezet en de vergadering begon op de gewone tijd.

Ik weet niet over welk onderwerp president Penrose van plan was geweest te spreken bij zijn aankomst in dat kerkgebouw, maar toen hij opstond om het woord te nemen, zei hij dat orde niet de grootste wet van de hemel is, maar gehoorzaamheid. De eerstvolgende drie kwartier besteedde hij aan het aanvoeren van voorbeelden en teksten om zijn stelling met bewijzen te staven. Het voornaamste punt dat mij, toen nog een

jongen, is bijgebleven, was dat er door middel van gehoorzaamheid orde tot stand kan worden gebracht en dat er zonder gehoorzaamheid geen orde mogelijk is, maar dat er dan chaos heerst.

Wij allen zijn welbekend met de door Abraham ontvangen openbaring betreffende het voornemen van de Here God:

„En er stond Een in hun midden, die gelijk God was, en Hij zeide tot hen die bij Hem waren: Wij zullen nederdalen, want er is ruimte daar, en wij zullen van deze stoffen nemen, en wij zullen een aarde maken, waarop dezen kunnen wonen;

En wij zullen hen hiermee beproeven om te zien of zij alles zullen doen wat de Here, hun God, hun ook zal gebieden.” (Abr. 3:24, 25.)

Wij hebben geleerd dat wij, om de Here te kunnen gehoorzamen, ook gehoor moeten geven aan Zijn dienstknechten. Elke presiderende ambtenaar dient in het gebied waarover hij presideert, in gerechtigheid te worden gehoorzaamd. Het is dus duidelijk dat wij gehoorzaamheid verschuldigd zijn aan de president van de Kerk, de president van onze ring, de bisschop van onze wijk en de president van ons quorum, elk op zijn eigen werkterrein. *

DE STER

Uitgegeven door
DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS
VAN DE HEILIGEN
DER LAATSTE DAGEN

Juni 1974

74e Jaargang · Nummer 6

Eerste Presidium:

Spencer W. Kimball
N. Eldon Tanner
Marion G. Romney

Raad der Twaalven:

Ezra Taft Benson	Gordon B. Hinckley
Mark E. Petersen	Thomas S. Monson
Delbert L. Stapley	Boyd K. Packer
LeGrand Richards	Marvin J. Ashton
Hugh B. Brown	Bruce R. McConkie
Howard W. Hunter	L. Tom Perry

Adviseurs

J. Thomas Fyans,
Managing Director of Internal Communi-
cations;
John E. Carr, Director of Distribution and
Translation;
Doyle L. Green, Director of Church
Magazines;
Daniel H. Ludlow, Director of Instructional
Materials.

Redactie

Larry Hiller;
E. H. Chardon, coördinator
Kerkelijk Vertaalbureau
Postbus 13042
2502 Utrecht

Correspondent Hollandse Ring

C. J. Bos
Pieter Postlaan 65
3008 Rotterdam

Correspondente Nederlandse Zending

I. de Visser-Koppenberg
Ariaweg 52
Amersfoort

Layout

Verlag Kirche Jesu Christi
der Heiligen der Letzten Tage

Abonnementen

DE STER verschijnt eenmaal per maand.
Prijs f 8,— per half jaar, f 15,— per jaar.
Gironummer 240615 t.n.v.
Nederlandse Zending, Amersfoortse-
straatweg 214, Huizen (N.H.), Post Bussum
Voor leden van de Hollandse Ring:
gironummer 1673338 t.n.v. Administratie
DE STER, Vlaardingens.

Druk

Paul Giese KG, Offenbach a. d. Main
West-Duitsland

© 1974 by the Corporation of the
President of The Church of Jesus Christ
of Latter-day Saints, Salt Lake City, VS.

INHOUDSOPGAVE

Gehoorzaamheid is de grootste wet van de hemel. Door S. Dilworth Young	222
De grootheid van Joseph Smith en zijn opmerkelijke visioenen. Door Jerry C. Roundy	225
Wetenschappelijke ontdekkingen	231
De mummies van Nauvoo. Door W. Ralph Odom	234
Uitzonderlijke geschiedenissen uit het leven van onze apostelen	236
De droom. Door Sipuau J. Matuauto	243
Zelfkennis en zelfrespect. Door President Harold B. Lee ..	245
De taak van de vrouw: geen grotere eer. Door President N. Eldon Tanner	251
Beloningen, zegeningen en beloften. Door Spencer W. Kimball	256
DE kleine STER	
O, hoe lieflijk was de morgen. Door Margaret C. Richards en Carol C. Madsen	41
Van vriend tot vriend	42
Tiendengeld-zegeningen	44
De eerste martelaar	46
Voor de grap	48

De grootheid van Joseph Smith en zijn opmerkelijke visioenen

DOOR JERRY C. ROUNDY
Geïllustreerd door Nina Grover

Om de figuur van Joseph Smith te kunnen begrijpen, is het nodig hem in zijn geestelijke en lichamelijke kenmerken te zien. Parley P. Pratt, die de profeet persoonlijk heeft gekend, gaf ons de volgende beschrijving van hem:

„President Joseph Smith was groot van postuur en goedgebouwd, sterk en actief, met een blanke gelaatskleur en een zeer lichte baardgroei, blond haar en blauwe ogen. Hij had een geheel eigen gelaatsuitdrukking, waarop het oog als vanzelf geboeid bleef rusten en die men nimmer moede werd te aanschouwen. Zijn gelaats-trekken waren altijd zacht, minzaam en stralend van intelligentie en welwillendheid. Daaraan paarde zich een geïnteresseerde blik, vermengd met een onbewuste glimlach of opgewektheid, volkomen vrij van alle terughoudendheid of gemaakte zwaar-wichtigheid. In zijn kalme, vaste en doordringende oogopslag lag iets opgesloten alsof hij de diepste afgrond van het menselijk hart kon peilen, de eeuwigheid doorgonden, tot in de hemel doordringen en alle werelden omvatten.

„Hij bezat een nobele stoutmoedigheid en onafhankelijkheid van karakter. Hij was vlot en vertrouwelijk in de omgang, in zijn berispingen verschrikkelijk als een leeuw, en in zijn goedgunstigheid grenzeloos als de oceaan; zijn scherpzinning verstand was veelzijdig en zijn taal vloede over van een oorspronkelijke welsprekendheid die hem alleen eigen was, niet gepolijst of bestudeerd, niet door geleerdheid bijgeschaafd of gekunsteld, maar in zijn eigen aange-

boren eenvoud uitstromend met een kwistige verscheidenheid van onderwerp en prestatie. Hij boezemde de mensen belangstelling in en bouwde ze op in het geloof, waarbij hij zijn gehoor tegelijkertijd wist te vermaken en aangenaam bezig te houden. Geen enkele toehoorder heeft zich dan ook ooit onder zijn preken verveeld. Ik weet hoe hij vele uren achtereenvolgend regen of zonneschijn, in alle weer en wind een gemeente grage en gretige luisteraars bijeen kon houden, die dan het ene ogenblik lachte en het volgende huilde. Zelfs zijn meest verbitterde vijanden waren meestal onder de indruk, als hij hun aandacht maar eenmaal gewonnen had.

„Kortom, zijn karakter was een wonderlijke mengeling van een Daniël en een Kores. (Zie Dan. 6:29.) De gaven, wijsheid en vroomheid van Daniël paarden zich aan Kores' kloekmoedigheid, moed, gematigdheid, volharding en edelmoedigheid. Als hem het martelaarschap bespaard was gebleven tot hij op rijpere leeftijd was gekomen, had hij met de krachten en bekwaamheden waarmee hij was begiftigd stellig in velerlei opzicht een omwenteling in de wereld tot stand kunnen brengen en het nageslacht een naam kunnen doorgeven die was verbonden met schitterender en roemrijker daden dan ooit een sterveling te beurt zijn gevallen.” (*The Historical Record*, 7de deel [van januari 1888], pag. 575-576.)

Adam was het eerste lid van Christus' kerk op aarde, en tevens de eerste hogepriester naar de orde van de Zoon Gods. (Zie L&V 107:3.) In de door hem van God ontvangen op-

dracht werden aan Adam de sleutelen verleend tot bediening van het goddelijke plan van zaligheid aan anderen. Daaronder vielen al zijn nakomelingen tot in het allerlaatste nageslacht. Via het gezag waarmee Adam was bekleed zijn alle openbaringen met betrekking tot het Evangelie van Christus aan het licht gebracht, of zullen alsnog worden onthuld. De profeet Joseph Smith heeft gezegd:

„Adam houdt de sleutelen van de bediening van de volheid der tijden (zie L&V 121:31), dat wil zeggen, dat de bedieningen van alle tijden door hem zijn en zullen worden geopenbaard van den beginne tot aan Christus, en van Christus tot aan het einde van de bedieningen, die geopenbaard zullen worden.” (*Leringen van de Profeet Joseph Smith*, bzn. 176:177.)

Hij heeft verder opgemerkt dat steeds wanneer er beginselen of leerstellingen van het Evangelie aan mensen op deze aarde worden geopenbaard, deze van de hemel worden gegeven door middel van het gezag van Adam. (Idem.)

Dit houdt in dat alle openbaringen door de sleutelen van het priesterschap van de hemel onder leiding van Adam geschieden. Toen Johannes de Doper het Aäronische priesterschap herstelde, deed hij dit op aanwijzing van Petrus, Jakobus en Johannes, die echter weer onder Adams leiding handelden. Afdeling 128 van de Leer en Verbonden is een samenvatting van de herstelling van het Evangelie. Hierin verhaalt de profeet enkele gebeurtenissen, zoals die hebben plaatsgevonden. In vers 20 zegt hij:

De grootheid van Joseph Smith en zijn opmerkelijke visioenen

„En verder, wat horen wij? Blijde tijdingen van Cumorah! Moroni, een engel uit de hemel, verkondigt de vervulling van de profeten – het boek, dat moest worden geopenbaard. De stem des Heren in de wildernis van Fayette, Seneca county, die de drie getuigen gebiedt getuigenis van het boek te geven! De stem van Michaël aan de oever van de Susquehanna, die de duivel bespeurde, toen deze als een engel des lichts verscheen! De stemmen van Petrus, Jakobus en Johannes, die in de wildernis tussen Harmony, Susquehanna county, en Colesville, Broome county, aan de rivier Susquehanna betuigden, dat zij de sleutelen van het koninkrijk en van de volheid der tijden bezaten!”

Hieruit blijkt dat Michaël, die volgens Joseph Smith Adam was, daar ook aanwezig was om de duivel te beletten Gods plannen te dwarsbomen. Adam was er ook bij toen Petrus, Jakobus en Johannes het Melchizedekse priesterschap kwamen herstellen. Adam staat aan het begin van het Evangelie, en tevens over de grote bijeenkomst in Adam-ondi-Ahman, die zal plaatsvinden voordat Christus in heerlijkheid voor het oog van heel de mensheid op de wolken verschijnt. Daar brengt dan elke profeet die heeft bijgedragen tot de regeling van de aangelegenheden der mensen, verslag uit aan vader Adam, die namens hen allen dan op zijn beurt verslag zal uitbrengen aan de Zaligmaker. Joseph Smith was de profeet die de bewaarder is geworden van alle sleutelen die ooit in het bezit zijn geweest van de profeten van Adam af tot nu toe, omdat hij tot leider werd

verkozen van de bedeling van de volheid der tijden.

Joseph Smith werd reeds in het voorbestaan tot deze gewichtige roeping geordend. Hij was zich ook wel enigszins bewust van deze ordening, want hij heeft eens gezegd: „Bij God, broeders, ik zou zo graag willen dat ik u kon zeggen wie ik ben! Bij God, ik zou willen dat ik u mocht vertellen wat ik weet, maar u zou dat godslas-

buitengewoon bevoorrecht dat de Vader, Die wij kennen als Elohim, Zelf zou nederdalen om in een ontmoeting van aangezicht tot aangezicht hem persoonlijk toe te spreken en Zijn Zoon aan hem voor te stellen. In een commentaar hierop heeft president Joseph Fielding Smith eens het volgende gezegd:

„Alle openbaring die sedert de zondeval tot stand is gekomen, is over-

tering noemen, en er zitten hier mannen op het podium die mij dan van het leven zouden willen beroven.” (Orson F. Whitney, *Life of Heber C. Kimball*, p. 322.)

Op 14-jarige leeftijd had hij als jongen zo'n groot geloof dat hij het voorrecht ontving om het machtigste visioen te aanschouwen dat ooit in de analen van de Heilige Schrift is vastgelegd. Deze man viel het voorrecht te beurt om niet alleen de grote Jehova van nabij te aanschouwen, Hem met Wie de profeten vanouds hadden beraadslaagd, maar ook was hij zo

gebracht door Jezus Christus, Die de Jehova van het Oude Testament is. Overal waar in de Schriften sprake is van God en van Zijn verschijning, wordt Hij bedoeld. Het was Jehova Die met Abraham, Noach, Henoch, Mozes en alle profeten sprak . . . Sinds de zondeval heeft de Vader nooit rechtstreeks en persoonlijk met een mens gesproken, en Hij is nooit verschenen behalve om de Zoon voor te stellen en getuigenis van Hem te geven.” (*Doctrine of Salvation*, Bookcraft 1954, deel 1, p. 27.)

Het eerste visioen van Joseph Smith

was echter nog maar het begin van de bezoeken van achter de sluier (zie L&V 67:10), die hij tijdens zijn korte leven van 38 jaar zou ontvangen. Vier jaar nadat hij door de Vader en de Zoon was bezocht, kreeg hij bezoek van een vroegere profeet, die voorheen op het Amerikaanse continent had geleefd en die zich voorstelde als de engel Moroni. Daarna werden Joseph Smith en Oliver Cowdery op 15 mei 1829 bezocht door een andere oude profeet, namelijk Johannes de Doper, die hun het Aäronische priesterschap verleende. Binnen een maand nadien hadden ze ook bezoek gehad van Petrus, Jakobus en Johannes, de vroegere apostelen van Christus, die hun het Melchizedekse priesterschap verleenden. Dit is het voorval waarbij ook Adam aanwezig was, die de duivel tegenwerkte bij zijn poging om de verlening van dit priesterschap te verhinderen.

Na de voltooiing en inwijding van de tempel van Kirtland, had de Here een plaats waarheen Hij Zich kon begeven om nog andere sleutelen met betrekking tot het Evangelie terug te brengen. Op 3 april 1836 werden Joseph Smith en Oliver Cowdery daar bezocht door Christus, Die de tempel aanvaardde; vervolgens verschenen er nog drie andere profeten van welker, die noodzakelijke sleutelen van het Evangelie verleenden. De grote profeet Elias (zie Mt. 27:47), die volgens Joseph Fielding Smith dezelfde is als Noach (zie *Answers to Gospel Questions*, Deseret Book Co., 1957, deel 3, p. 138), verscheen en bevestigde op hun hoofd de sleutelen van de bedeling van Abraham, of met andere woorden, volgens ouderling Bruce R. McConkie in *Mormon Doctrine* (2de uitg., Bookcraft 1966, p. 219), de sleutelen van het hemels en meervoudig huwelijk. De belofte dat getrouwde mannen en vrouwen voor eeuwig met elkaar verenigd konden worden was nu weer op aarde.

Na dit visioen verscheen de grote profeet Mozes, die de kinderen Israëls uit de slavernij had gevoerd, en bevestigde op het hoofd van Joseph

en Oliver de sleutelen van de bijeenvergadering van Israël en de uitleiding van de tien stammen uit het land van het noorden. Thans bezat Joseph het gezag om over de hele wereld zendelingen te doen uitgaan om een begin te maken met de bijeenvergadering van de uitverkorenen des Heren in deze laatste dagen.

Zodra Mozes was heengegaan, verscheen de profeet Elia, die „in een vurige wagen” ten hemel was opgenomen (zie II Kon. 2:11). Deze verleende hun de macht om echtgenoten aan elkaar te verzegelen en kinderen aan hun ouders, totdat heel het menselijk geslacht weer aan vader Abraham verzegeld zal zijn. Hoewel Elias de sleutelen van het hemels huwelijk had verleend, werden de sleutelen tot verzegeling van deze en alle andere verordeningen van het Evangelie door Elia verleend. Deze sleutel gaf

hun ook de macht om een aanvang te maken met het werk voor de doden. Krachtens het gezag dat hij nu bezat, kon Joseph zijn blik gaan richten op hetgeen zich aan gene zijde van de sluier bevond, waardoor de zaligheid ook toegankelijk zou kunnen worden voor geliefde voorouders, die op aarde hadden geleefd en gestorven waren zonder de gelegenheid te hebben gehad het Evangelie te horen.

Beginnt u nu enig inzicht te krijgen in de grootheid van de zending van Joseph Smith? Elk van deze profeten

heeft misschien maar enkele sleutelen van het Evangelie in zijn bezit gehad, maar thans had hij alle sleutelen ontvangen die ooit op aarde waren geweest.

Omstreeks deze tijd in het leven van Joseph Smith was hij er al zo aan gewend geraakt een blik achter de sluier te mogen werpen, dat dit bijna een dagelijkse gebeurtenis was geworden.

Toen hij en Sidney Rigdon ten huize van vader Johnson in Hiram (Ohio) het voorrecht hadden de openbaring te ontvangen die bekend staat als afdeling 76 van de Leer en Verbonden, was hij al zozeer aan de Geest des Heren gewend, dat hij niet meer van uitputting ter aarde viel, zoals Mozes nadat hij met God had gesproken (zie Moz. 1:9, 10), en wat hem na zijn eerste visioen zelf ook was overkomen. Deze gebeurtenis laat ons

trouwens ook iets van Josephs humor zien. Nadat het visioen zich had gesloten, was Sidney volkomen uitgeput en moest hij op een rustbank gaan liggen. Bij het zien van Sidney's bleekheid, merkte Joseph met een glimlach op: „Nu ja, broeder Sidney is er nog niet zo aan gewend als ik.” (*Juvenile Instructor*, 27ste jaargang van 15 mei 1892, p. 303-304.)

De eerste verschijning van Moroni aan Joseph Smith vond plaats op 21 september 1823. Dit was het begin van een zeer intensieve leraar-leerling verhouding tussen Joseph en

Moroni, die vier jaar omvatte, en haar hoogtepunt zou bereiken in de verheffing van de jonge Joseph uit zijn staat van ongeletterde boerenjongen tot de positie van een door engelen onderricht profeet van God. Weliswaar had de jeugdige profeet heel weinig formele schoolopleiding gehad, maar ongeletterd bleef hij niet. Hij studeerde vier jaar lang aan de universiteit der eeuwigheid, waar hij werd onderwezen door geleerde mannen, afkomstig van Gods troon. Tijdens de nacht waarin Moroni voor het eerst aan Joseph verscheen, had het beginsel van herhaling in het leerproces niet beter geïllustreerd kunnen worden. De engel, die drie verschillende malen verscheen, besteedde de hele nacht eraan om Joseph bij te brengen wat hij diende te weten over de gouden platen en het tevoorschijn komen van het Boek van

aanwijzingen van Moroni, maar ook van anderen. George Q. Cannon heeft gezegd dat Joseph voortdurend door engelen werd bezocht. In een brief aan John Wentworth schreef de profeet: „Nadat ik vele bezoeken van de engelen Gods had ontvangen, die de glorie en majesteit onthulden van de gebeurtenissen die in de laatste dagen zouden plaatsvinden, werden de dokumenten mij in de morgen van 22 september 1827 door de engel des Heren ter hand gesteld.” (*Documentary History of the Church*, deel 4, p. 537.)

Toen Joseph voor het eerst naar de heuvel Cumorah ging en hij de platen mocht bezichtigen, meende hij dat het mogelijk was ze uit hun bergplaats te verwijderen en ze meteen mee naar huis te nemen. De gedachte is zelfs bij hem opgekomen wat hij wel met een klomp goud van die

schouwde Joseph satan, de vorst der duisternis, omringd door zijn ontelbare stoet medestanders; dit alles trok aan hem voorbij. Toen zei de hemelbode: „Dit alles wordt u getoond, het goede en het kwade, het heilige en het onreine, Gods heerlijkheid en de macht der duisternis, opdat gij die twee machten voortaan moogt kennen en u nooit laat beïnvloeden of overwinnen door die boze macht.” (*Messenger and Advocate*, 2de jaargang nr. 1 van oktober 1835, p. 198.)

Nog een, maar niet zo algemeen bekende, verschijning van Moroni was diens bezoek dat een jaar later, in 1824, plaats vond op diezelfde dag in september. Joseph moet toen 18 jaar zijn geweest. Over dit bepaalde bezoek vertelt Joseph ons niet veel, maar de moeder van de Profeet heeft in de geschiedenis die zij over haar zoon schreef, een paar belangwekkende bijzonderheden over dit bezoek aan de heuvel vermeld. Ze zei dat de profeet naar de heuvel ging met het vaste voornemen de platen mee naar huis te brengen, en hij mocht ze inderdaad uit hun schuilplaats nemen. Hij was in de veronderstelling dat het enige vereiste dat noodzakelijk was voor het in ontvangst nemen van de platen het onderhouden van Gods geboden was. Dit meende hij wel te kunnen doen. Eén van die vereisten was een strik bevel de platen niet neer te leggen of ze uit handen te geven voordat hij ze op een veilige plaats kon opbergen, maar toen hij ze opnam en weg liep, bedacht hij dat hij misschien beter kon terugkeren om de kist met aarde te bedekken en nog eens na te gaan of hij er bijgeval nog iets in had laten liggen. Nadat hij de platen op de grond had neergelegd, keerde hij terug. Toen hij zich daarna weer omkeerde om het boek op te rapen, was het verdwenen. Iedereen die wel eens iets van grote waarde heeft verloren kan erin komen wat die verschrikte jongeman toen voelde. In een toestand van grote ontsteltenis begon hij te bidden, waarop de engel hem

Mormon. De volgende dag verscheen Moroni hem opnieuw op het veld, waar hij met zijn vader aan het werk was. Bij dit bezoek gebood de engel hem zich naar de heuvel Cumorah te begeven. Daar ontmoetten die beiden elkaar weer, en mocht Joseph de platen in ogenschouw nemen, hoewel het hem niet werd toegestaan ze uit hun bewaarplaats te nemen. Bij vier van deze bezoeken herhaalde de engel tot Joseph steeds dezelfde mededelingen.

Gedurende die vierjarige voorbereidingsstijd kreeg Joseph niet alleen

afmetingen kon doen. De Here kende echter de zwakheden van de mens en trachtte de jonge profeet te sterken door hem in een visioen te tonen wat hij zou verkrijgen als hij trouw bleef; Hij liet hem daarentegen ook zien wat zijn loon zou zijn indien hij mocht falen. Oliver Cowdery vermeldt dat terwijl Joseph door de engel werd onderricht, „... de hemelen werden geopend, en de heerlijkheid des Heren hem omstraalde en op hem bleef rusten. Terwijl hij zo vol bewondering stond te staren, zei de engel: „Zie, en terwijl hij aldus sprak, aan-

verscheen en hem wegens zijn nachtzaamheid berispte. Daarna mocht hij de steen weer oplichten waarmee de bewaarplaats was bedekt, en daarin aanschouwde hij de platen. Hij was er nog steeds van overtuigd dat hij nu gereed was om de platen uit de heuvel te halen, en, volgens het relaas van zijn moeder, „hij stak onmiddellijk zijn hand uit om ze aan te nemen, maar in plaats van ze te krijgen, zoals hij had verwacht, werd hij met grote kracht achterover op de grond geworpen. Toen hij zich had hersteld was de engel verdwenen. Hij stond op en keerde naar huis terug, huilend van verdriet en teleurstelling.” (Lucy Mack Smith, *History of Joseph Smith by His Mother*, Bookcraft 1958, p. 84.)

Op een andere keer werd de jongeman door zijn vader, Joseph Smith Sr., met een boodschap naar Manchester gestuurd, dat op korte afstand van de woning van de familie Smith was gelegen. Joseph kwam pas laat weer thuis en zijn vader begon hem naar de redenen daarvan te vragen. De jonge profeet antwoordde: „Ik heb de zwaarste kastijding gekregen die ik ooit van mijn leven heb gehad.” Toen zijn vader hem begon te ondervragen wie dan wel het recht had om hem af te straffen, antwoordde hij: „Stil, vader, stil. Het was de engel des Heren. Toen ik langs de heuvel Cumorah kwam, waar de platen liggen, kwam de engel me tegen en zei dat ik me niet genoeg had beziggehouden met het werk des Heren, dat nu de tijd was aangebroken om dat geschrift tevoorschijn te halen, en dat ik niet mocht stilzitten en mij moest gaan toeleggen op datgene wat God mij had geboden.” (*History of Joseph Smith by His Mother*, p. 99-101.)

De vele verschijningen van Moroni aan Joseph in de loop van deze vier jaren, evenals de verschijningen van andere profeten van weleer, waren bedoeld om de profeet te onderrichten en hem op zijn zending voor te bereiden. Tegen de tijd dat het jaar 1827 was verstreken, was Joseph vol-

doende geïnstrueerd en getuchtigd, zodat de platen nu wel aan zijn zorgen konden worden toevertrouwd, evenals de taak om ze te vertalen. Tal van personen zijn aan Joseph Smith verschenen om hem te helpen voorbereiden op zijn zending. Zo ontving hij bezoek van de Vader en de Zoon, van Moroni en Johannes de Doper, van Petrus, Jakobus en Johannes, Mozes, Elias (of Noach), Raphaël (een aartsengel, waarvan niet duidelijk is wie dit eigenlijk was), Michaël (Adam) en Elia. John Taylor zegt dat Joseph Smith niet alleen sprak met de Here . . . maar ook met de apostelen en profeten uit de oudheid, bijvoorbeeld met mannen zoals Abraham, Izak, Noach, Adam, Seth en Henoch. Hij onderhield zich niet alleen met Jezus en met de Vader, maar tevens met de apostelen die het vasteland van Amerika hadden be-

Amerikaanse continent hadden geleefd,” die hem bepaalde beginselen van het Evangelie bekendmaakten. (*Journal of Discourses*, deel 17, p. 374.)

De moeder van de Profeet vertelde in haar boek dat de leden van haar gezin zich bijna geen tijd gunden om 's avonds met hun werkzaamheden klaar te komen, zodat ze rondom de keukentafel konden gaan zitten luisteren naar de geschiedenissen die Joseph vertelde over de oude Nefieten en Lamanieten. Ze zei dat die verhalen zo levendig waren en vol bijzonderheden van historische, culturele en religieuze aard, dat het was alsof de profeet zijn hele leven onder die oude volken had gewoond. Hij moet de hele geschiedenis van de Nefitische en Lamanitische geslachten in een visioen hebben aanschouwd, dat zich als een groots pa-

woord, evenals met hen die op het Aziatische continent hadden geleefd. (*Journal of Discourses*, deel 21, p. 94.)

In de brief aan Wentworth vermeldde Joseph Smith dat hij, voordat hij in de morgen van 22 september 1827 de platen in ontvangst had genomen, veel bezoek had gehad van de engelen Gods, en John Taylor heeft bovendien verklaard dat Joseph Smith, nadat hij als profeet van God was opgestaan, werd bezocht door „Mormon, Moroni, Nefi en andere vroegere profeten, die voorheen op het

norama aan zijn geestesoog ontrolde.

Joseph wist uitstekende beschrijvingen te geven van de apostel Paulus, hetgeen erop wijst dat deze hem persoonlijk had bezocht. (Zie *Leringen van de profeet Joseph Smith*, blz. 190.)

Eens vergeleek hij zijn broer Alvin's uiterlijke verschijning met die van Adam en Seth, door te zeggen dat hij zeer veel op hen geleek. (*DHC*, deel 5, p. 347.)

Dat hij met de profeten op vertrouwelijke voet stond, blijkt verder uit een

gebeurtenis die plaats vond in 1834. De profeet leidde de mars van Zions kamp naar Missouri om de heiligen te helpen bij de terugvordering van hun landerijen en huizen die hen door het gepeupel waren ontnomen. Op zekere dag, toen hij voor de groep uitliep, zag men hem met een vreemdeling staan praten. Toen hij zich weer bij de groep voegde werd hem gevraagd met wie hij daar gesproken had. Hij zei dat het de apostel Johannes was, en dat deze op weg was om de verloren tien stammen te gaan bezoeken. (Uit het dagboek van Oliver Boardman Huntington 1847-1900, waarvan een getypt exemplaar aanwezig is in de bibliotheek van de Brigham Young Universiteit, deel 2, p. 162.)

De profeet Joseph Smith had zich geheel aan de Here gegeven, en hij was bereid Hem te allen tijde te dienen,

zijn twaeling mochten adopteren, en dat aanbod werd grif door hem aangenomen.

Toen de tweeling 11 maanden oud was, werden ze erg ziek van de mazelen, wat in het gezin Smith vele slapeloze nachten veroorzaakte. Op zekere avond zei de profeet tegen zijn vrouw dat zij maar naar de slaapkamer moest gaan om te proberen wat rust te krijgen, terwijl hij in de huiskamer bij het ziekste van de beide kinderen bleef zitten waken. Bij het verstrijken van de nachtelijke uren ging Joseph even op een rolbed liggen en hij dommelde in. Voordat hij wist wat hem overkwam, werd hij door een woedende bende bandieten door de voordeur naar buiten gedragen, die tegen elkaar schreeuwden: „Laat zijn voeten niet op de grond komen, anders neemt hij ons allemaal te grazen.“ Ze beseften wel wat

doden, maar ze besloten het niet te doen. Ten slotte zei een van hen: „Laten we zijn mond dichtsmieren met teer.“ Daarop probeerden ze de teerschep in zijn mond te forceren. vervolgens trachtten ze een flesje vergif tussen zijn tanden te wringen, maar hij hield ze zo vast opeengeklemd dat het flesje brak, tegelijk met de hoek van een van zijn voortanden. Daar ze geen kans zagen zijn mond met teer te vullen of hem te vergifigen, viel een van de benedeleden op hem aan, en nadat de anderen Joseph alle kleren van het lijf hadden gescheurd op het boord van zijn overhemd na, begon de onverlaat hem als een woedende kat te krabben, terwijl hij mompelde: „... zo valt de Heilige Geest nu op de mensen.“ Daarna overgoten ze zijn lichaam met hete teer, rolden hem door de inhoud van een veren bed en lieten hem voor dood liggen.

Nadat hij weer tot bewustzijn was gekomen, slaagde de profeet erin zijn huis weer te bereiken. Toen zijn vrouw Emma hem naar de deur zag komen met zijn lichaam met teer en veren overdekt, viel ze flauw. De rest van de nacht besteedde men aan het verwijderen van de teer van zijn lichaam. De behoeftzame handen van Dr. Frederick G. Williams, een arts en tevens raadgever van de profeet in het Eerste Presidium (zie L&V 64:21), verrichtten die hartverscheurende taak. Tegelijk met de teer kwamen er soms grote stukken huid mee. De volgende dag was het de sabbat, en de profeet, die zich zeer onbehaaglijk voelde was toch bij de kerkdienst aanwezig en hield er een toespraak. Men kan zich moeilijk in het leven van de profeet Joseph Smith verdiepen zonder te bedenken dat hij geleerd had de Here ten volle, te allen tijde en tot elke prijs te dienen.

tot elke prijs en met alle daaraan verbonden risico's. Hij was ook bereid de Here te dienen als het hem niet schikte. Toen Joseph ten huize van de familie Johnson in Hiram (Ohio) woonde, schonk Emma, zijn vrouw, het leven aan een tweeling, die op de dag van hun geboorte al stierf. Ook de vrouw van John Murdock (zie L&V 52:8) kreeg diezelfde dag een tweeling, maar mevr. Murdock stierf bij de bevalling. Joseph en Emma vroegen daarop aan broeder Murdock of zij

voor een geweldig sterk iemand hij was, lichamenlijk zowel als geestelijk. Ze droegen hem door de boomgaard heen, en onderweg zag hij Sidney Rigdon, ogenschijnlijk dood, op de grond liggen. Het gepeupel had ook broeder Rigdon bij zijn hielen uit zijn huis gesleurd, waarbij zijn hoofd tegen de bevroren grond was geslagen tot hij bewusteloos was.

Nadat de benedeleden tot stilstand waren gekomen, beraadslaagden ze met elkaar of ze de profeet zouden

Wetenschappelijke ontdekkingen

en interessante wetenswaardigheden voor heiligen der laatste dagen

Mogelijke routes voor de zeereis van Mulek

Door Dr. en zuster Ross T. Christensen van de Brigham Young Universiteit zijn twee mogelijkheden aangegeven voor zeeroutes die kunnen zijn gekozen door Mulek en zijn volgelingen bij hun overtocht naar het „beloofde land” in de nieuwe wereld uit het Boek van Mormon. Dr. Christensen is hoogleraar in de archeologie en de antropologie, zijn vrouw is afgestudeerd in de archeologie.

Het Boek van Mormon vermeldt niet of de Mulekieten in de zesde eeuw v. Chr. hun tocht naar Amerika in westelijke richting over de Atlantische Oceaan hebben volbracht, of oostwaarts over de Stille Oceaan. Daar de geschiedenis echter wel duidelijk melding maakt van hun landing „in het noordelijke land” (zie Hel. 6:10), hebben de Christensen de gedachte geopperd dat de Mulekieten wellicht de Atlantische route hebben gevolgd. Volgens de Christensen wordt de

praktische uitvoerbaarheid van deze zeereizen uit een ver verleden langs twee mogelijke routes gestaafd door een bestudering van de in de Atlantische Oceaan voorkomende zee­stromingen en andere op zichzelf staande gegevens. De ene route leidt via de Middellandse Zee en over het noorden van de Atlantische Oceaan, terwijl de andere rondom Afrika over het zuidelijke deel van die oceaan voert.

De zesde eeuw v. Chr. was een tijd-

perk van buitengewone bedrijvigheid op het gebied van onderzoeken, handel en kolonisatie in de wereld rondom de Middellandse Zee en daarbuiten. De neiging tot emigreren nam bovendien ook nog toe door de verwoesting van Jeruzalem en de vlucht van Mulek en de zijnen met andere onderdrukten. Ten tijde van de val van Jeruzalem moeten er Israëlitische koloniën hebben bestaan op Cyprus en Kreta, in Libië en Carthago (zie Hand. 4:36, 2:10, 27:7). Enige daarvan zijn volgens de overlevering reeds tijdens de regering van David en Salomo gesticht. Een eveneens uit de tijd van David en Salomo daterende traditie was de handel van de Israëlieten met de Feniciërs.

De ene veronderstelling gaat er vanuit dat de kolonie die zich met Mulek in Amerika vestigde althans ten dele uit Feniciërs bestond, aangezien de in het Boek van Mormon genoemde rivier de Sidon de naam van de voornaamste stad van het oude Fenicië draagt. (Zie Mt. 11:21.) Na met de hulp van Fenicische zeelieden en Hebreeuwse kolonisten de hele Middellandse Zee te zijn afgevaren, kan Muleks gezelschap de Atlantische Oceaan hebben bereikt. Eenmaal op de oceaan, kan Muleks vaartuig terecht zijn gekomen in een krachtige oceaanstroming die ten zuidwesten van Spanje en Portugal langs de westkust van Afrika trekt, waarna ze in westelijke richting afbuigt en dwars over de Atlantische Oceaan met een boog doorstroomt naar West-Indië.

Hoewel de Christensens geloven dat Mulek deze rechtstreekse koers over de Atlantische Oceaan heeft gevolgd, hebben ze ook gedacht aan de mogelijkheid van een andere route: rondom Afrika en vervolgens dwars over het zuidelijke deel van de Atlantische Oceaan. Er zwenkt eveneens een krachtige oceaanstroming, die haar oorsprong vindt in de Indische Oceaan in de buurt van Madagascar, zuidwaarts rondom de Kaap de Goede Hoop en

draait dan westwaarts over de zuidelijke Atlantische Oceaan heen tot aan een punt ten noorden van de oostelijke top van Brazilië. Daarna koerst ze ten noorden van de kust van Zuid-Amerika verder, tot ze opgaat in de stroming die over de noordelijke Atlantische Oceaan naar het westen trekt. Als een vaartuig dus in de Rode Zee van wal zou steken en dicht onder de oostkust van Afrika bleef doorvaren tot in de omgeving van Madagascar, dan zou het verder de zeestromingen kunnen volgen tot aan West-Indië en de Golf van Mexico.

Hoewel de volgens deze laatste mogelijkheid gevolgde weg tweemaal zo lang is als de route via de Middellandse Zee, verdient deze wel in overweging te worden genomen. Men heeft namelijk ontdekt dat Fenicische zeewaarders omstreeks 600 v. Chr. op

last van de Egyptische monarch Necho II een reis rondom het hele vasteland van Afrika hebben volbracht. Dit gebeurde 2100 jaar voordat in 1498 dezelfde prestatie werd verricht door de Portugese zeevaarder Vasco da Gama.

Nog een omstreeks het tijdstip van de zeereis der Mulekieten geleverde prestatie was een overtocht over de Atlantische Oceaan naar Amerika, eveneens door Fenicische zeelieden volbracht, die in de Rode Zee onder zeil zijn gegaan en de route rondom Kaap de Goede Hoop hebben gekozen, waarna ze de zuidelijke Atlantische Oceaan zijn overgestoken naar wat nu Brazilië heet. Een oud Fenicisch opschrift dat in Paraíba (Brazilië) is aangetroffen geeft aan dat deze overtocht moet hebben plaatsgevonden tussen 534 en 531 v. Chr.

Jesaja nader bekeken

Al eeuwenlang hebben de bijbelkenners gedebatteerd over de vraag of het boek Jesaja enkel en alleen door Jesaja werd geschreven, of dat het in de loop van verschillende tijdperken door meerdere schrijvers is bijeengebracht.

Het Boek van Mormon beweert dat Jesaja, een belangrijk profetisch boekwerk, het geschrift van één en dezelfde man is. Niet-Mormoonse geleerden hebben in deze bewering aanleiding gevonden het Boek van Mormon op grond hiervan aan te vallen.

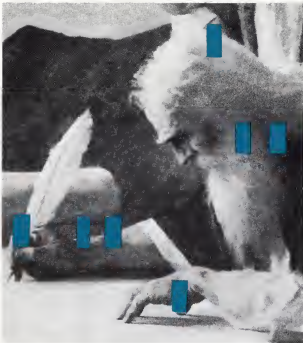
Een grondige studie, die met behulp van de computer onlangs aan de Brigham Young Universiteit is ingesteld, heeft echter sterke argumenten opgeleverd tot staving van de stelling dat dit boek inderdaad het werk van Jesaja is, en van hem alleen.

Het onderzoek werd geleid door Dr. Larry L. Adams, een kenner van het Oude Testament en lid van het aan de BYUUniversiteit verbonden Bureau voor Institutioneel Onderzoek. Daarbij werden verscheidene honder-

den taalvarianten nader bekeken door meer dan 35 onderzoekers, consultants en hun assistenten, waarbij gebruik werd gemaakt van 300 computeroperaties en meer dan 100 computerbandjes.

Dr. Adams deelt mede dat er bij voortgaande studies van de taal van Jesaja slechts enkele taalvarianten werden onderzocht, waardoor men tot verkeerde conclusies kwam. Door enkele geleerden worden vroegere studies op het ogenblik opnieuw op hun merites beoordeeld in het licht van de gecompliceerde en uitgebreide onderzoeken aan de Brigham Young Universiteit, waarbij de in het boek Jesaja voorkomende literaire stijlvormen werden vergeleken met die van 11 andere oudtestamentische boeken. De volledige tekst van Jesaja werd gecombineerd met willekeurige teksten uit de boeken van Amos, Jeremia, Ezechiël, Hosea, Micha, Habakuk, Zacharia, Daniël, Ezra, Maleachi en Nehemia.

De teksten, die aan de originele Hebreeuwse geschriften waren ontleend,

werden gecodeerd en voor statistische analyses op computerbandjes overgebracht.

Heel belangrijk voor de bestudering was een vergelijkend onderzoek tussen het in de woorden van één bepaalde schrijver voorkomende aantal stijlvarianten opzichte van de hoeveelheid varianten bij een aantal andere schrijvers.

Van de resultaten die bijdragen tot bevestiging van het exclusieve auteurschap van Jesaja noemen wij:

1. Een vergelijking tussen de in de teksten voorkomende varianten en andere controleteksten uit het Oude Testament wijst op een hoge mate van eenvoudigheid in de tekst van Jesaja.

2. De teksten uit Jesaja waren nauwkeuriger in hun gebruik van Hebreeuwse voorzetsels en voegwoorden dan de daarmee vergeleken teksten.

3. In alle hoofdstukken van Jesaja worden de voornaamste zinsneden veelvuldig herhaald. Het bij Jesaja voorkomende percentage herhalingen was trouwens hoger dan bij alle willekeurig uit het Oude Testament gekozen andere teksten bij elkaar. Bovendien bleken juist die gedeelten uit Jesaja, waarvan het veelvuldigst wordt beweerd dat ze door verschillende auteurs moeten zijn geschreven, bij het computeronderzoek meer overeenkomst in stijl te vertonen dan die van alle overige onderzochte oudtestamentische boeken.

De door de computer uitgewezen resultaten van het onderzoek van Dr. Adams sluiten de mogelijkheid niet uit dat er in de oorspronkelijke tekst naderhand kleine wijzingen zijn aangebracht.

„Niettemin”, zegt Dr. Adams, „is duidelijk gebleken dat in weerwil van die mogelijke veranderingen, doorhalingen of toevoegingen, de eigen stijl van de schrijver over het geheel genomen behouden is gebleven.”

Geen wielen? Neem dan een kameel

In het Boek van Mormon worden van wielen voorziene voertuigen en paarden beschreven, maar toen de Spaanse veroveraars in het toenmalige Amerika kwamen, vonden ze daar geen van beide. Is dat niet vreemd? Misschien wel, maar een andere beschaving verschaft ons een goed voorbeeld van het plaats maken van voertuigen op wielen voor meer efficiënte vervoermiddelen.

Omstreeks het einde van de vijfde eeuw was het Midden-oosten grotendeels overgegaan op het vervoer per kameel. Bij de verbreiding van de Islamitische godsdienst werden kamelen ten slotte tot in Spanje het voornaamste vervoermiddel.

Dit zijn de bevindingen van Dr. Richard W. Bulliet, lector geschiedenis aan het Centrum voor studie van het Midden-oosten van de Harvard Universiteit. Dit onderzoek werd gepubliceerd in het tijdschrift *Aramco World Magazine*, een uitgave van de Arabisch-Amerikaanse Oliemaatschappij.

Hoewel wij tegenwoordig bij de gedachte aan kamelen tegelijkertijd aan woestijnen denken, werden kamelen naar de mening van Dr. Bulliet pas een paar eeuwen voor Christus' geboorte afgericht door nomadenstammen.

Uiteindelijk werd de kameel naar het voorbeeld van de militaire eenheden der nomaden in naburige rijken in-

gevoerd. De kooplieden gingen echter niet door militair geweld over van wielen op kamelen, maar om economische redenen.

Toen het onmogelijk bleek een tuig te ontwerpen waarmee een kameel voor een kar kon worden gespannen, begon men met ossen tegen de kameel te concurreren, maar die hadden meer voer nodig, en de bouw van karren kostte hout, hetgeen over het algemeen een schaars artikel was.

De vroegere economen berekenden dat vervoer per kameel ongeveer twintig procent goedkoper was dan vervoer op wielen. Aan de hand van die gegevens kondigde de Romeinse keizer Diocletianus (245-316 A.D.) in de derde eeuw een prijsstop af, waardoor kameelexploitanten begunstigd werden.

Uiteindelijk verdwenen karren, wagens en rijtuigen, en ook vele wegen.

Eeuwenlang werd het wegverkeer door kamelen beheerst. Alleen in bepaalde streken van Turkije bleven vrachtwagens een sterke concurrent door de invloed van de handelaren uit het noorden.

Voor het personenvervoer begonnen rijtuigen echter pas door Europese invloeden de plaats van de kameel in te nemen, maar zelfs toen bleef de kameel nog het voornaamste middel van vrachtvervoer.

Pas door de uitvinding van de automobiel is de kameel van het vervoerstoneel verdwenen, merkt Dr. Bulliet op, hoewel kamelen voor nomadenstammen in de woestijn nog steeds het vervoermiddel bij uitstek zijn.

Ten slotte zal de kameel ook voor de primitiefste volksstammen alleen nog maar dienen om ze van vlees te voorzien, en uiteindelijk worden ze misschien naar de dierentuinen van de wereld verwezen. *

De mummies van Nauvoo

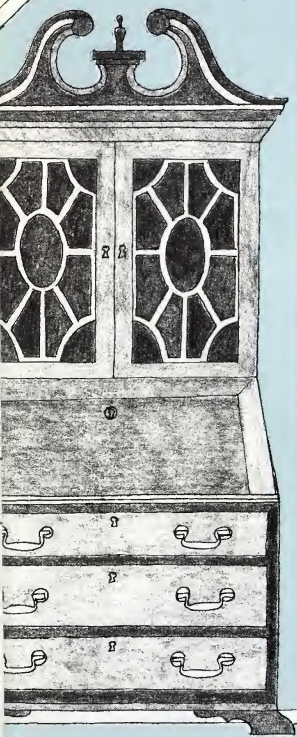
Op 3 juli 1835 bracht een zekere heer Michael H. Chandler een viertal Egyptische mummies mee naar Kirtland. Bij deze mummies bevonden zich enkele papyrusrollen, die, zoals Chandler had vernomen, Joseph Smith misschien zou kunnen vertalen. Enige heiligen kochten de mummies met de boekrollen aan, en toen de profeet deze laatste begon te vertalen, kwam hij tot de ontdekking dat een daarvan eigenhandig door Abraham was geschreven. (Zie de inleiding tot het Boek van Abraham in de Parel van Grote Waarde.)

Geïllustreerd
door Phyllis Luch
DOOR
W. RALPH ODOM
Overgenomen uit en
bewerkt naar het
dagboek van Solomon Hale

Dit is een bewerking naar gegevens die in het dagboek van Solomon Hale werden aangetroffen. Dit was een neef (oomzegger) van de profeet Joseph Smith, die in Nauvoo woonde toen de profeet de in dit verhaal beschreven Egyptische mummies verkreeg.

Als het neefje van Joseph Smith waren vele geheimen van het toentertijd legendarische Mansion House van Nauvoo voor mij toegankelijk. Als ik terugdenk aan die plaats en tijd, herinner ik mij een grap die ik dolgraag uithaalde met de kinderen van mijn leeftijd uit onze buurt.

Vele mensen hadden wel eens gehoord van de „mummies” die mijn oom in zijn studeerkamer had, maar ik geloof niet dat er veel waren die met zekerheid wisten wat dat eigenlijk waren. Bij sommige mensen brengt hogere kennis minachting voor anderen teweeg, en mijn verwrongen gevoel voor humor maakte zich kostelijk met de onnozele kinderen van Nauvoo. U moet weten dat ik die mummies niet alleen had gezien, maar ik wist ook dat ze geen kwaad konden.

Ik verzamelde gewoonlijk vier of vijf van mijn slachtoffers voor het Mansion House, met de belofte dat ze nu meteen de vreemde en bizarre bezienwaardigheden van de bovenverdieping te zien zouden krijgen. Ik vertelde ze dan dat wij op het punt stonden ons in het verleden terug te trekken naar het land van de pyramiden en de wilde duivels, die half leeuw en half mens waren. Met de kinderen die van de partij waren klom ik zachtjes de trap op om sluimerende geesten van de mummies niet te verstoren, en betrad behoedzaam het vertrek waar de schatten zich bevonden. Daarna stelde ik mijn niets-vermoedende vriendjes op in een rij, tegenover de muurkast waarin de mummies werden bewaard, waarna ik met alle verschuldigde eerbied het zwarte gordijn vastpakte dat hen aan het gezicht onttrok.

Dan telde ik langzaam tot drie, trok met een snelle beweging het gordijn opzij en keek dan met leedvermaak toe terwijl mijn vroegere vriendjes vol angst voor de verschrompelde, stoffige Egyptenaren de trap afstoven.

Later kwam ik ze op straat dan weer tegemoet met een zelfvoldane, en naar ik u verzeker allerbraafste glimlach. Eenmaal bracht ik een oud vod met mee van boven, waarmee ik ze de hele Mulhollandstraat door ach-

terna heb gezeten. Ik had ze namelijk wijsgemaakt dat dit het stukje stof was dat werd gebruikt om het hart van de mummies te bedekken en dat ze daarmee omgetoverd konden worden in jongere reproducties van de monsters in de muurkast.

Op zekere dag vond ik een erg dom stel kinderen, dat bij het huis van mijn oom buiten aan het spelen was. Na mijn gebruikelijke inleidende verklaring te hebben afgestoken, loodste ik hen naar het studeervertrek van de profeet en begon met mijn voorstelling. Ik keek ze heel strak aan om ze te doordringen van het wonder dat ze zo dadelijk te aanschouwen zouden krijgen. Ik had mijn voorstelling wat gewijzigd en er een galmend gezang aan toegevoegd, dat naar mijn mening echt Egyptisch klonk.

Na beëindiging van mijn lijkzang trok ik de draperie opzij en was ontsteld over het uitblijven van de verwachte reactie. Niemand gilde of ging er vandoor. Zelfs het kleine meisje dat erbij was viel niet eens flauw. Of mijn vriendjes legden een verbazingwekkende zelfbeheersing aan de dag, of iemand had iets met de mummies uitgehaald. Ze zagen echter wel iets, want hun monden vielen zover open van verbazing dat ze met hun kin bijna de punten van hun schoenen raakten. Ik keek om de hoek van de muurkast en stond oog in oog met mijn oom. Daar stond hij, Joseph de profeet, precies op de plek waar de mummies hadden moeten staan. Ik speurde in zijn gezicht naar iets dat verraadde dat hij als niet al te boze volwassene, zich heimelijk vermaakte met die kinderlijke schelmenstreek, maar daar was niets van te zien. Met mijn breedste glimlach loodste ik mijn publiek dus de deur uit en de trap af. Dat is de laatste keer geweest dat ik naar de mummies van Nauvoo ben gaan kijken, en ik heb ze daarna ook nooit meer willen zien.

JEDEDIAH M. GRANT

Beknopte levensbeschrijving

Jedediah Morgan Grant werd op 21 februari 1816 in Windsor (N. Y.) geboren, als zoon van Joshua Grant en Athalia Howard.

Hij werd op zeventienjarige leeftijd tot de Kerk bekeerd en op 21 maart 1833 gedoopt.

Ouderling Grant heeft vele zendingen vervuld, voor het eerst in 1835.

Op 28 februari 1833 werd ouderling Grant door handoplegging van Joseph Smith, Sidney Rigdon en Frederick G. Williams tot zeventiger geordend. Op 2 december 1845 werd hij op 29-jarige leeftijd aangesteld als een der eerste zeven zeventigers-presidenten.

Ouderling Grant is de eerste burgemeester van Salt Lake City geweest, tot welk ambt hij in 1851 werd verkozen.

In 1852 werd hij gekozen als woordvoerder voor het huis van afgevaardigden voor het gebied Utah.

Op 7 april 1854 werd ouderling Jedediah M. Grant door president Brigham Young tot apostel geordend, en op diezelfde dag als president Youngs tweede raadgever gesteund. Hij was toen 38 jaar oud.

President Jedediah M. Grant was een vurig en volijverig dienstknecht van God, en waarschijnlijk heeft hij zich daarbij lichamelijk te veel ingespannen. Op 1 december 1856 stierf hij in Salt Lake City, op de nog jonge leeftijd van 40 jaar.

Ten tijde van zijn dood was een van zijn zoons, Heber Jeddy Grant, die president van de Kerk zou worden, pas 9 dagen oud.

President Brigham Young heeft ouderling Grant bij diens begrafenis een prachtig compliment gegeven. Tijdens de rouwdienst zei hij namelijk iets van de volgende strekking:

„Jedediah is zo'n vijfentwintig jaar lid van deze Kerk geweest, maar in die tijd heeft hij de Here wel honderd kerkelijke dienstjaren gegeven.”

„Wie staat er aan het hoofd van onze Kerk?”

Ouderling Grant werd eens voor een discussie uitgedaagd door een zeer vooraanstaand doopsgezind predikant, Ds. Baldwin geheten. Broeder Grant stemde daarin toe. De plaats die voor de discussie werd gekozen was de fraaie, grote kerk van zijn trotse, heerszuchtige tegenstander. Ds. Baldwin werd mij beschreven als een man, die arrogant in zijn optreden was, echt iemand die erop uit was anderen te overdonderen. Toen het tijdstip voor de discussie was aangebroken, was het gebouw stampvol. Er werden scheidsrechters gekozen, en alles was klaar voor de slag, toen broeder Grant opstond en zei: „Ds. Baldwin, voordat wij verder gaan, zou ik u graag een vraag willen stellen.” „Ga gerust uw gang”, zei Baldwin. Broeder Grant vroeg: „Wie staat er aan het hoofd van uw kerk in Zuidwest-Virginia?” Het stuurse antwoord kwam heel vlot: „Ik, meneer,

* Met toestemming van de compiler overgenomen uit: **Exceptional Stories from the Lives of Our Apostles**, bijeengebracht door Leon R. Hartshorn.

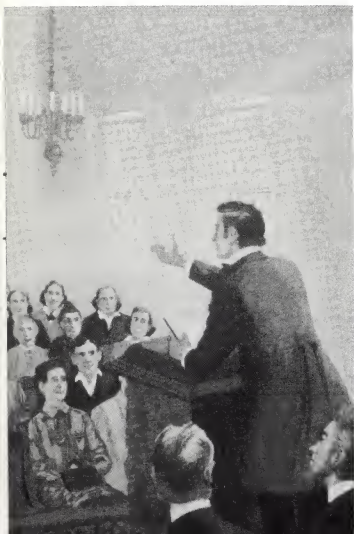
ikzelf." „Mooi zo", zei broeder Grant; „ik wilde graag weten dat ik een waardig bestrijder had." Even keek Ds. Baldwin wat bedremmeld. Toen zei hij: „Meneer Grant, nu zou ik u wel eens willen vragen, wie staat er aan het hoofd van uw kerk in Zuidwest-Virginia?" Daarop stond broeder Grant weer op en antwoordde met gebogen hoofd: „Jezus Christus, meneer." De uitwerking van dit gezegde had iets weg van een elektrische schok. Door dit geïnspireerde antwoord werd de hoogmoedige tegenstander volkomen ontwapend, en ook hier trad de nederige dienstknecht van God weer als overwinnaar uit het strijdpark.

Andrew Jenson, *The Latter-day Saints Biographical Encyclopedia* (Andrew Jenson History Company, 1901), p. 58.

„Het blad is onbeschreven, zoals u ziet!"

Reeds in de beginperiode van zijn bediening (als zendeling) verwierf president Grant zich een aanzienlijke reputatie als gevat spreker, die dikwijls gevolg gaf aan uitnodigingen om voor de vuist weg te spreken over onderwerpen of teksten, die bij het begin van zijn preek willekeurig werden gekozen door degenen die hem hadden uitgenodigd. Na verloop van tijd begonnen velen zich af te vragen hoe en wanneer hij zich toch op zijn prachtige preken voorbereidde. In antwoord op hun navragen deelde hij hun mede dat hij zijn preken nooit voorbereidde,

zoals andere predikanten. Hij zei: „Natuurlijk lees ik veel en vergaar ik zoveel mogelijk kennis van de waarheden van het Evangelie, maar ik studeer nooit een preek in." Nu, ze geloofden niet dat hij de waarheid sprak, want, zo dachten zij, het was toch onmogelijk dat iemand zulke preken hield zonder zorgvuldige voorbereiding. Om dit aan het licht te brengen, besloot een aantal mensen dus hem eens op de proef te stellen. Ze vroegen hem of hij op een bepaalde tijd en plaats wilde preken, en wel over een door hen uitgekozen tekst. Ze stelden hem voor hem die tekst pas bij zijn aankomst in de vergaderzaal ter hand te stellen, zodat hem geen voorbereidingstijd zou worden gegeven. Om ze tevreeden te stellen stemde broeder Grant toe. De gekozen plaats was Jeffersonville (Virginia), de provinciehoofdstad van Tazewell county, de toenmalige woonplaats van wijlen John B. Floyd, die later minister van oorlog is geworden, en van vele andere voor-aanstaande mannen. Het uitgekozen vertrek bevond zich in het gerechtsgebouw. Op het vastgestelde uur was de zaal afgeladen. De heer Floyd en een aantal advocaten en predikanten waren onder de aanwezigen en zaten op de voorste rijen. Ouderling Grant kwam binnen, liep naar het podium en opende de bijeenkomst op de gebruikelijke manier. Na het zingen van het tweede loflied trad een daartoe aangewezen klerk naar voren en overhandigde ouderling Grant een briefje (met de tekst). Hij vouwde het blaadje papier open en zag dat het onbeschreven was. Zonder enig teken van verrassing te geven, stak hij het papier voor zijn gehoor omhoog en zei: „Vrienden, ik ben vandaag volgens afspraak hierheen gekomen om te preken over een door deze heren voor mij uit te kiezen tekst. Die heb ik hier nu in mijn hand. Ik zou u niet graag aanstoot willen geven, daar ik immers beloofd heb over de gekozen tekst te zullen preken, maar als u hier iemand de schuld van wilt geven, moet u het hun kwalijk nemen die hem hebben uitgekozen. Ik wist volstrekt niet wat voor een tekst zij zouden kiezen, maar van alle teksten is deze mij nog het liefst. Het blad is onbeschreven, zoals u ziet (daarbij hield hij het ter bezichtiging omhoog). U, sektariërs, gelooft dat God alles uit het niet geschapen heeft, en nu verlangt u van mij dat ik ook uit het niet een preek ga scheppen, want dit stuk papier is blanco. Welnu, bij uw sekte gelooft men dat God geen lichaam, lichaamsdelen of gevoelens heeft. Volgens mijn begrip is zo'n God een volstrekt leeg wezen, even leeg als het blad met mijn tekstopgave, zoals u hier ziet. U gelooft in een kerk zonder profeten, apostelen, evangelisten enz. Zo'n kerk zou ook volslagen leeg en zinloos zijn, vergeleken bij de Kerk van Christus, en dit is geheel in overeenstemming met mijn tekst. Uw

hemel hebt u buiten de grenzen van tijd en ruimte geplaatst. Hij bestaat nergens, en bijgevolg is uw hemel ook leeg, alweer overeenkomstig mijn tekst." Zo ging hij door, tot hij alle door zijn toehoorders beleden leerstellingen in stukken had gescheurd. Daarna verkondigde hij de beginselen van het Evangelie met grote kracht. Hij besloot met de vraag: „Heb ik mij aan de tekst gehouden, en bent u nu voldoende tevredengesteld?" Zodra hij ging zitten, sprong de heer Floyd overeind en zei: „Meneer Grant, als u geen advocaat bent, moet u er beslist een worden." Zich tot de toehoorders wendend, voegde hij eraan toe: „Heren, u hebt naar een prachtige redevoering geluisterd, waarover u zich hebt verbaasd. Maar bekijkt u die kleren van meneer Grant nu eens. Kijk eens naar zijn jas: De ellebogen steken bijna door de mouwen, en de knieën bijna door zijn broekspijpen. Laten wij een inzameling voor hem houden, zodat hij eens een nieuw pak kan kopen." Zodra hij weer was gaan zitten, stond er een ander voortreffelijk rechtsgeleerde op en zei: „Ik neem voor meneer Grants nieuwe kleding één jasmouw en één broekspijp voor mijn rekening." Daarop verzocht men de heer South, de presidentende ouderling van de Episcopale Methodistische Kerk, met de hoed rond te gaan, maar deze antwoordde dat hij geen collecte wilde houden voor een „moonse" prediker. „Ja, dat doet u wel", zei de heer Floyd. „Ga toch met die hoed rond", zei de heer Stras, en deze kreet werd door het publiek overgenomen en herhaald, totdat de predikant om des

lieven vredes wille wel moest zwichten. Hij ging dus met een hoed in zijn hand rond en zamelde bijdragen in. De opbrengst van deze collecte was voldoende om voor broeder Grant een mooi kostuum en een paard met zadel en toom te kunnen kopen. Onder degenen die daartoe hadden bijgedragen bevond zich niet één lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, hoewel enigen van hen zich daar later wel bij hebben aangesloten. En dit alles was het resultaat van een preek naar aanleiding van een blanco tekst.

„Hier is kleine Margaret"

(Verteld door Heber C. Kimball in „Remarks at the Funeral of President Jedediah M. Grant", verschenen in *Journal of Discourses*, jaargang 4, pag.135-138.)

Verleden week ben ik op een dag nog bij hem (Jed. M. Grant) op bezoek geweest, en toen strekte hij zijn arm uit en gaf mij de hand; hij kon niet spreken, maar toch schudde hij mij hartelijk de hand. Ik had met hem te doen, en ik wilde hem graag van zijn ziekbed doen opstaan en hem bij ons laten blijven, om ons te helpen de duivelen te verdrijven en gerechtigheid tot stand te brengen. Waarom? Omdat hij moedig was, en ik hem liefhad . . .

Ik legde hem de handen op en zegende hem en vroeg of God zijn longen wilde versterken, opdat hij gemakkelijker zou kunnen ademhalen. Na enkele minuten ging hij overeind zitten en praatte ongeveer een uur lang zo druk als hij kon. Hij vertelde mij wat hij gezien had en wat hij had vernomen, tot ik vreesde dat hij zich teveel zou vermoeien, waarna ik opstond en hem verliet.

Hij zei tot mij: „Broeder Heber, ik ben twee nachten achtereen in de geestenwereld geweest, en van alle angsten die mij ooit bevangen hebben, was ik het meest bevreesd om weer in mijn lichaam te moeten terugkeren, maar ik moest wel." Maar o, „zei hij, de orde en het bestuur die daar heersten! Toen ik mij in de geestenwereld bevond, zag ik de orde der rechtvaardigen, zowel mannen als vrouwen; ik aanschouwde ze in hun onderscheiden klassen en mijn gezichtsvermogen scheen door niets te worden belemmerd; ik zag alle mannen en vrouwen in hun eigen rang en orde. Ik keek of er ook enige wanorde viel te bespeuren, maar daar was geen sprake van, en ik kon evenmin iets ontdekken van dood, duisternis, noch enigerlei ongeregeldeheid of verwarring." Volgens hem waren de mensen, die hij daar had gezien, naar hun geslachten gezinsgewijze georganiseerd, en bij nadere beschouwing zag hij dat zij in rangen waren ingedeeld en dat allen in volmaakte harmonie waren georganiseerd. Hij noemde ze de een na de ander op en zei: „Welnu, het is er net

eender als broeder Brigham zegt; het is precies zoals hij ons zo menigmaal heeft verteld." Dat is een getuigenis van de waarheid van hetgeen broeder Brigham ons leert; ik weet dat het waar is.

...

Hij zag de rechtvaardigen in de geestenwereld bijeenvergaderd, en er waren geen boze geesten onder hen. Hij zag er zijn vrouw; zij was de eerste die naar hem toekwam. Hij zag ook vele bekenden, maar hij sprak met niemand, behalve met zijn vrouw Caroline. Zij kwam naar hem toe, en hij zei dat zij er heel mooi uitzag. In haar armen droeg zij hun kindje, dat op de vlakten was gestorven, en zei: "... Hier is kleine Margaret; je weet nog wel dat de wolven haar hebben opgegeten, maar het heeft haar niet gedeerd; hier is ze prima in orde." (Margarets grafje op de vlakten was door de wolven opgegraven.)

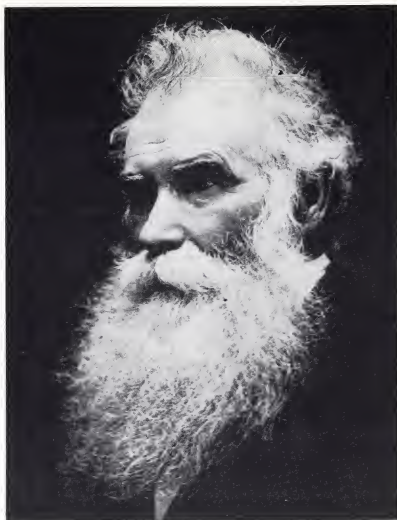
„Tot mijn verwondering”, zei hij, „zag ik dat er in sommige gezinnen een leemte was, er ontbrak iets aan, want ik zag er ook die niet bij elkaar mochten komen wonen, omdat zij hier hun roeping geen eer hadden aangedaan.”

Hij had zijn vrouw Caroline gevraagd waar Joseph en Hyrum, vader Smith en anderen waren, waarop zij antwoordde: „Die zijn ons vooruit gegaan om werkzaamheden te verrichten en zaken voor ons te regelen.” Dat was net als toen broeder Brigham en zijn broeders Winter Quarters verlieten en naar de Salt Lake Vallei kwamen om een woonplaats uit te kiezen; ze kwamen hier een geschikt plekje voor hun medegelovigen zoeken.

Hij sprak ook over de gebouwen die hij daar had gezien, waarbij hij opmerkte dat de Here Salomo wijsheid had gegeven en zijn handen gevuld met goud en zilver, om zijn vaardigheid en talenten ten toon te kunnen spreiden, maar volgens hem was de door Salomo opgerichte tempel veel minder fraai dan de gewoonste bouwwerken die hij in de geestenwereld had gezien.

Over tuinen zei broeder Grant nog het volgende: „Ik heb hier op aarde wel mooie tuinen gezien, maar nog nooit een die ook maar was te vergelijken met die daar waren. Ik zag er talrijke soorten bloemen, waarvan sommige wel met vijftig tot honderd bloesems in verschillende kleuren aan één stengel bloeiden.” Op de aarde hebben wij veel bloemsoorten, maar ik geloof dat die regelrecht uit de hemel komen, anders zouden ze hier niet zijn.

Na hetgeen hij gezien had te hebben opgesomd, vertelde hij met hoeveel tegenzin hij was teruggekeerd om zijn intrek weer in zijn lichaam te nemen, na het aanschouwen van de schoonheid en heerlijkheid van de geestenwereld, waarin de rechtvaardige geesten bijeenvergaderd zijn.

ORSON PRATT

Beknopte levensbeschrijving

Orson Pratt werd op 19 september 1811 in Hartford (New York) geboren, als zoon van Jared Pratt en Charity Dickinson. Hij was een jongere broer van apostel Parley P. Pratt.

Broeder Pratt werd op 19 september 1830 gedoopt. Hij maakte een reis van meer dan 350 km om de profeet Joseph Smith in Fayette (New York) te bezoeken. Bij die gelegenheid maakte hij tevens kennis met de drie getuigen.

Hij werd dan ook op 26 april 1835 door handoplegging van Oliver Cowdery, David Whitmer en Martin Harris tot apostel geordend. Hij was een van de oorspronkelijke leden van het Quorum der Twaalven in deze bedeling, en pas 23 jaar oud toen hij door de Here daartoe werd gekozen. Broeder Pratt heeft tal van zendingen voor de Kerk vervuld. Hij was een geniaal geleerde, een uitmuntend schrijver en leraar, en een welsprekend redenaar.

Op 3 oktober 1881 is broeder Orson Pratt in Salt Lake City overleden.

„En reis van 370 km om de Profeet te bezoeken”

Ongeveer een jaar voordat ik iets over deze Kerk had gehoord, was ik in mijn eigen binnenste met ernst naar de Here gaan vragen. Ik had hem ijverig gezocht, misschien wel met meer ijver dan vele anderen die beweerden Hem te zoeken. Omstreeks mijn achttiende levensjaar en gedurende mijn negentiende, toen ik dit Evangelie vernam en het ontving, had ik er mij zo ernstig en vlijtig op ingesteld de Here te zoeken, dat ik mij niet de nodige rust gunde. Toen ik op de boerderij en tevens in loondienst werkte, veroorloofde ik mij om, terwijl anderen zich ter ruste hadden begeven, de velden en de wildernis in te trekken. Daar smeekte ik de Here dan uur na uur, of Hij mij wilde laten zien wat ik moest doen, en mij de weg des levens bekend te willen maken en mijn verstand te willen onderrichten. Weliswaar had ik, evenals vele anderen, al diverse bijeenkomsten van godsdienstige genootschappen bijgewoond. Ik had de kerkdiensten van de methodisten bijgewoond, ik was naar de Doopsgezinde Kerk geweest en ik had de vergaderingen der presbyterianen bezocht. Ik had hun leerstellingen aangehoord, en was door velen ernstig aangespoord om mij als lid bij een van hun kerken aan te sluiten, maar iets fluisterde mij in het niet te doen. Ik bleef dus overal afzijdig van, terwijl ik voortdurend in mijn hart bad dat de Here mij de juiste weg zou wijzen. Hiermee ging ik ongeveer een jaar door, waarna er twee ouderlingen van deze Kerk in de buurt kwamen. Ik vernam hun leer, en ik geloofde dat dit het Evangelie was zoals het vanouds was verkondigd; zodra dit geluid tot mijn oren doordrong, wist ik dat als de Bijbel de waarheid was, hun leer het ook was. Zij leerden niet alleen de verordeningen die moesten worden bediend, maar ook welke waren en zegeningen er waren beloofd aan de gelovigen, en dat er in de Kerk gezegd nodig was om de verordeningen te kunnen bedienen. Dit alles ontving ik met blijdschap. In plaats van een haat te koesteren jegens deze beginselen, zoals zovelen, en te hopen dat ze niet waar zijn en bevend te vrezen dat dit toch wel eens het geval zou kunnen zijn, verheugde ik mij met grote vreugde. Ik geloofde dat de oude beginselen van het Evangelie op aarde waren teruggebracht, en dat ook het gezag om het te prediken was hersteld. Ik was verheugd dat deze goede tijdingen mij ter ore kwamen terwijl ik nog in mijn jongelingsjaren was en bovendien dat ik mocht leven ten tijde van het aanbreken van de dageraad van Gods Koninkrijk. Ik ging op de eenmaal ingeslagen weg voorwaarts en werd gedoopt. In die landstreek bleef ik nog vele jaren de enige dopeling. Ik regelde meteen mijn zaken en aanvaardde een reis van 370 km om de profeet te bezoeken.

„Mij ogenblikkelijk omdraaiend”

Ik zal echter die eerste jaren van de stichting van de Kerk overslaan, en ik kom dan toe aan de tijd waarin de Twaalfen werden gekozen. Dat was in 1835. In het daaraan voorafgaande jaar begaven enkelen onzer zich op grond van een van God ontvangen gebod en openbaring, naar de staat Missouri, in gezelschap van de profeet Joseph Smith. Op last van Joseph werd mij verzocht enige maanden in Clay County te blijven om de her en der in die gebieden verspreide heiligen te bezoeken, tot hen te prediken en ze te vertroosten, en hun de toen alleen nog maar in handschrift bestaende openbaringen voor te leggen, want zij waren toentertijd nog niet ten volle bekend met alle ontvangen openbaringen. Na deze taak te hebben volbracht, en in vele gemeenten van de Kerk in het westen van de staat Missouri het Evangelie te hebben verkondigd, keerde ik weer naar de staat Ohio terug, een reis van 1 600 km. Ik predikte onderweg en had veel te lijden van koorts en koude rillingen op mijn tocht door die laaggelegen, ongezonde streken, waar ik door drasige moerassen waadde en in de hete zon op de prairies ging liggen, zo'n 20 à 30 km van de bewoonde wereld, vaak huiverend en klappertandend van hevige koorts. Zo zwierf ik maandenlang rond, voordat ik in Kirtland (Ohio) was teruggekeerd, waar de profeet woonde. Intussen had ik echter wel enige gemeenten van de Kerk opgebouwd, en vervolgens ging ik op weg naar de hoofdstad van de staat Ohio, de stad Columbus. Ik ging de stad binnen als een vreemdeling, te voet en alleen, niet wetende of er kilometers ver in de omtrek wel een heilige der laatste dagen woonde. Terwijl ik de drukke straten doorging, ving ik echter een vluchtige glimp op van de gelaatsuitdrukking van een voorbijganger. Mij ogenblikkelijk omdraaiend, ging ik hem achterna en vroeg hem of er in de stad Columbus ook mensen waren die „mormonen” werden genoemd, waarop hij zei: „Ik ben een van die mensen, en de enige die hier in de stad woont.” Dit beschouwde ik als een

groot wonder. „Hoe bestaat het”, zei ik, „dat ik hier in deze grote en volkrijke stad, waar honderden mensen af en aan gaan, opeens een ingeving krijg om mij om te draaien en de enige hier woonachtige heilige der laatste dagen aan te spreken.” Ik beschouw het dan ook als een openbaring, als blijk van Gods te mijnen behoefte aangewende macht.” Hij nam mij mee naar zijn huis, en daar aangekomen, legde hij mij een krant voor, die door onze mensen in Kirtland was uitgegeven. Daarin las ik een advertentie, waarin broeder Pratt werd verzocht op die en die datum op dat en dat uur in Kirtland aanwezig te zijn om een vergadering in de tempel bij te wonen, om daarna met de Twaalven die waren gekozen te kunnen vertrekken. De vastgestelde tijd was zeer aanstaande; de Twaalven waren reeds gekozen en zouden spoedig gezamenlijk als college hun eerste zending gaan vervullen. Ik had maandenlang onder vreemden gereisd, en ik had die krant nog niet gezien.

Ik zag in dat ik geen tijd meer had om Kirtland te voet te kunnen bereiken, zoals ik tot dusverre gewend was geweest, en bijgevolg kon ik op die manier geen gevolg geven aan dat verzoek, maar met enige hulp kon ik de eerstvolgende postkoets nemen en vertrok in vliegende haast naar Kirtland. Zo kwam ik in Willoughby terecht, ruim 4 km van Kirtland verwijderd. De rest van de reis legde ik te voet af, en ik bereikte mijn bestemming op zondagmorgen, precies op het voor de vergadering vastgestelde uur. Ik trad binnen met mijn valies nog in de hand, daar ik geen tijd had gehad het onderweg ergens neer te zetten. Daar trof ik Joseph, Oliver Cowdery, David Whitmer, Martin Harris en andere getuigen van het Boek van Mormon, en verscheidene leden van de Raad der Twaalven, die kort tevoren waren gekozen en geordend. Zij kwamen op die dag bijeen om als raadscollege volledig te worden georganiseerd en voor hun eerste gezamenlijke zending bekwaam gemaakt te worden. Vreemd genoeg moet ik erbij vertellen dat er in die en ook in daaraan voorafgegane vergaderingen was geprofeteerd dat ik er op die dag bij zou zijn. Dit hadden zij voorspeld, hoewel zij al enige tijd niets meer van mij hadden gehoord, en niet wisten waar ik mij bevond. Ze wisten wel dat ik in Missouri was geweest, en dat ik vandaar al verscheidene maanden geleden was vertrokken, maar de Here stortte de geest van profetie over hen uit, en zij voorspelden dat ik op die vergadering aanwezig zou zijn. Toen ze mij in de bijeenkomst zagen binnenkomen, konden vele heiligen hun eigen ogen bijna niet geloven, zo volkomen werd die voorspelling voor hen vervuld. Ik beschouw deze dingen als wonderbaarlijke manifestaties van de Geest van God.

GEORGE A. SMITH

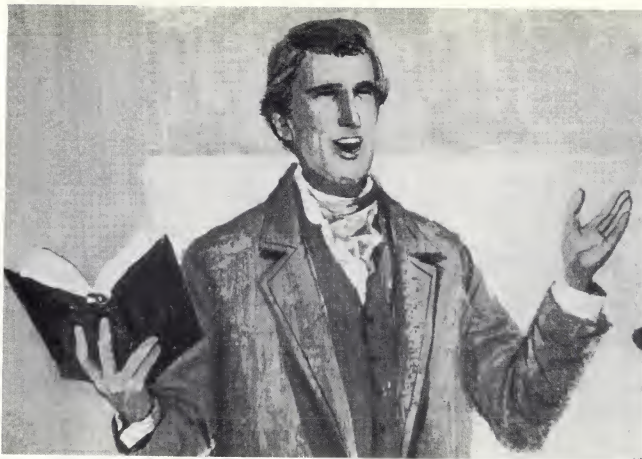
Beknopte levensbeschrijving

George A. Smith werd op 26 juni 1817 geboren, in het stadje Potsdam (St. Lawrence County, New York). Zijn vader heette John Smith; hij was de broer van Joseph Smith Sr. (de vader van de Profeet), en Clarissa Lyman was zijn moeder. John en Clarissa noemden hun zoon George Albert Smith, maar George heeft zichzelf zijn hele leven George A. Smith genoemd.

Toen George A. elf jaar oud was, ontvingen zijn ouders een brief van Joseph Smith Sr., waarin het relaas voorkwam van de visioenen en ervaringen van hun neef, Joseph Smith Jr. Het duurde niet lang of George's oom, Joseph Smith Jr., bezocht Potsdam met het pas-vertaalde Boek van Mormon. De moeder van George was de eerste van hun gezin die zich bij de Kerk aansloot. In het voorjaar van 1832 werd zijn Vader, John Smith, door de doop ook lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. George A. maakte in 1832 voor het eerst kennis met zijn neef Joseph Smith Jr. Op 10 september 1832 trad ook hij als lid toe de Kerk toe.

Op 1 maart 1835 werd George A. Smith als jongste lid van de Eerste Raad van Zeventig geordend. Drie maanden later aanvaardde hij zijn eerste zending naar het oosten der Verenigde Staten.

Hij was aangesteld om een zending in Engeland te vervullen, en al spoedig maakte hij een begin met het

volbrengen van deze gewichtige roeping. Op 21-jarige leeftijd werd hij op 26 april 1839 tot apostel geordend. Brigham Young heeft George A. Smith eens een „boekenkast vol geschiedkundige werken” genoemd, en Orson Whitney beschreef hem als „een wandelende encyclopedie van algemene kennis”. Het was dan ook niet verwonderlijk dat hij, toegerust met een dergelijk stel hersens, op 7 april 1854 tot Kerkhistoricus werd benoemd. Dit ambt bleef hij de volgende zestien jaar bekleden.

In 1856 werd George A. als afgevaardigde van het gebied Utah naar Washington gezonden om een aanvraag in te dienen voor de verheffing van dit gebied tot de positie van een nieuwe staat.

In 1868 overleed Heber C. Kimball, met wie George zijn leven lang bevriend was geweest. In de oktoberconferentie van dat jaar ontving George A. Smith een roeping om als eerste raadgever van president Brigham Young op te treden.

George Albert Smith overleed op 1 september 1875 in Salt Lake City.

„De gouden Bijbel”

In de maand augustus kwam mijn oom Joseph Smith Sr. (de vader van de profeet) met zijn jongste zoon Don Carlos bij mijn vader thuis op bezoek. Ze brachten enkele exemplaren van het Boek van Mormon met zich mee. Mijn vader had zijn broer ongeveer achttien jaar niet gezien en hij was zeer verheugd met zijn bezoek. Mijn oom had in het westen van de staat New York gewoond, in de provincies Wayne en Ontario, op een afstand van ongeveer 400 km van onze woonplaats. Daar mijn oom grote haast had om zijn vader

te gaan bezoeken, nam mijn vader de volgende dag een paard en wagen en bracht hem naar Stockholm, 19 km bij ons vandaan, waar mijn grootvader en mijn andere ooms woonden. Mijn moeder en ik besteedden de zaterdag en zondag aan het lezen van het Boek van Mormon, en die zondagavond kwamen de burenen bijeen om „de gouden Bijbel” te zien, zoals zij hem noemden, en begonnen er bezwaren tegen te maken. Hoewel ik toen nog niet in dat boek geloofde, kwamen hun tegenwerpingen mij zo zwak en kinderachtig voor, dat ik ze begon te weerleggen, en de bedrieglijkheid van hun bezwaren zo goed onder woorden bracht dat ze verbijsterd heengingen.

Ik zette de lezing van het Boek van Mormon voort, en formuleerde in mijn brein een reeks bezwaren, die naar ik meende voldoende waren om te bewijzen dat het niet op waarheid berustte. Toen mijn oom Joseph later terugkwam, begon ik er met hem over te redetwisten, maar hij weerlegde mijn bezwaren met zoveel succes en verlichtte mijn geest zodanig, dat ik sindsdien altijd de goddelijke echtheid van dat boek heb verdedigd.

„Ik hakte een bijt in het ijs van de beek”

Mijn vaders gezondheid was al verscheidene jaren heel zwak geweest, en voordat hij gedoopt werd, had hij al in geen zes maanden meer in zijn schuur kunnen werken. Zijn burenen waren allen van mening dat die doop zijn dood zou worden. Ik hakte een bijt in het ijs van de beek, en maakte door de 60 cm dikke sneeuwlaag een pad vrij van 200 m lengte. Het was een bitter-koude dag. Vol verbazing keken de burenen

(Wordt vervolgd op blz 261)

0, hoe lieflijk was de morgen

DOOR MARGARET C. RICHARDS EN CAROL C. MADSEN

Het was in 1820, in het voorjaar,
Een jongen ging naar 't bos en
knielde daar.

Hij bad, en het geschiedde op die
dag

Dat hij de Vader en Zijn zoon zag.
Aan de jongen Joseph werd ver-
teld

Dat de Kerk van Jezus Christus
werd hersteld.

De Here heeft hem daarvoor ge-
kozen, toen,

En hem gezegd Zijn grote werk
te doen.

Ik weet dat de jonge Joseph,
zoals altijd vermeld,
Het Evangelie op aarde heeft her-
steld.

Dat hij een profeet was van de
Heer.

Wat ben ik blij dat de hemelen
zich openen, die keer.

Meer dan honderdvijftig jaar gele-
den, ging in het stadje Palmyra,
in de staat New York in Amerika,
een jongen die Joseph Smith
heette, alleen naar een open plek
in het bos. Hij wilde weten welke
van de kerken de ware was.

Op die prachtige lentemorgen
werd zijn gebed op wonderbaar-
lijke wijze verhoord. God de Va-
der en Zijn Zoon, Jezus Christus,
verschenen Joseph.

Illustraties door Howard Post

Kun je van onderstaande zinnen
de goede, die over het eerste vi-
sioen van Joseph Smith vertellen,
onderstrepen?

- Joseph ging naar het bos om
te bidden:
 - in de herfst van 1830
 - in het voorjaar van 1820
 - in de winter van 1847
- Hij was toen:
 - tien jaar
 - achttien jaar
 - veertien jaar
- Hij had in de Bijbel gelezen
in:
 - Jakobus
 - Mattheüs
 - Johannes
- De woorden die hij had gele-
zen waren:
 - „Bid, en gij zult ontvangen.”
 - „Klopt, en u zal openge-
daan worden.”
 - „En indien iemand van u
wijsheid ontbreekt, dat hij
ze van God begere.”
- Joseph wilde weten:
 - Of hij naar de kerk moest
gaan.
 - Bij welke kerk hij zich
moest aansluiten.
 - Waarom hij naar de kerk
moest gaan.
- De Here zei tot Joseph dat:
 - Hij zich bij de kerk van zijn
moeder moest aansluiten.
 - Geen van de kerken waar
was.
 - Hij niet naar de kerk moest
gaan.
- Joseph werd:
 - De eerste profeet van De
Kerk van Jezus Christus
van de Heiligen der Laatste
Dagen.
 - Een getrouwe dienstknecht
van de Here.
 - Een groot leider.

Antwoorden: (1) b, (2) c, (3) a, (4)
c, (5) b, (6) b, (7) a, b, c.

Van vriend tot vriend

Gedeelten uit conferentie- toespraken

Wie bent u? U allen bent zonen en dochteren van God. Uw geesten werden geschapen en leefden eer de wereld was. U bent gezegend met een stoffelijk lichaam omdat u in het voorbestaan bepaalde geboden hebt gehoorzaamd. Thans bent u in een gezin geboren; u bent naar dat gezin gegaan als beloning voor het leven dat u leidde voor u hier kwam.

Wat een verschil zou het zijn als wij werkelijk onze verwantschap met God onze hemelse Vader, met Jezus Christus onze Heiland, en elkander beseften.

President Harold B. Lee

Het is niet belangrijk welke nationaliteit wij hebben, van welk ras wij zijn of wat onze cultuur is. Wij versterken onszelf en stellen ons leven veilig als wij het Evangelie naleven.

Broeder James A. Cullimore

De wereld is evenzeer voor u geschapen als voor de anderen. Christus is gekomen om voor u verzoening te doen. Het Evangelie is voor u hersteld. De Here zal uw gebeden verhoren. God is u indachtig, want u bent een zoon of dochter van God.

Broeder Eldred G. Smith

Christus heeft gezegd: „Gij zult uw naaste liefhebben als uzelfen.” (Mt. 22:39.) Wij dienen te bedenken dat de naasten die ons het meest nabij zijn, de leden van

ons eigen gezin zijn. Daarna komen degenen die naast ons wonen — in dezelfde straat, dezelfde stad, dezelfde provincie, hetzelfde land, ja, zelfs de hele wereld. Al degenen met wie wij samenwerken of die wij op enigerlei wijze beïnvloeden, zijn onze naasten.

Broeder O. Leslie Stone

Sommigen van jullie zijn op scholen waar slechts weinig leden van de Kerk zijn. Als je jezelf goed gedraagt en je persoonlijkheid volgens de normen van de Kerk ontwikkelt, zal jouw kaars (je voorbeeld) op een heuvel staan en helder branden, zodat allen haar kunnen zien.

Broeder David B. Haight

Kies uit de gewijde muziek van de Kerk een gezang dat u graag zingt, een met verheffende woorden en eerbiedige muziek. Misschien is „Ik ben een kind van God” hiervoor geschikt. Herhaal de woorden in gedachten en denk erover na. Leer ze uit het hoofd. Gebruik dit gezang dan om uw gedachten op te concentreren.

Broeder Boyd K. Packer

Er is geen vervangingsmiddel voor werk. U kunt niet lui zijn. De Here verwacht van ons dat wij ijverig zijn. Hij verwacht van ons dat wij geestelijk en stoffelijk vooruitstrevend zullen zijn, met geheel ons hart en geheel onze ziel.

Bisschop Vaughn J. Featherstone.

De meisjes van vandaag zullen de vrouwen van morgen zijn, en het is nodig dat zij zich op die rol voorbereiden. Meisjes, onderschat je invloed op je broeders niet. Als je zo leeft dat je hun liefde en respect waardig bent, help je eraan mee dat zij rein en deugdzaam, succesvol en gelukkig zullen zijn.

President N. Eldon Tanner

Wat is het geweldig te mogen weten dat wij kinderen zijn van God de Eeuwige Vader, dat wij in Zijn tegenwoordigheid kunnen leven, en weten wie Hij is, en Zijn Zoon Jezus Christus, Die opstond uit de doden en voor de zonden der wereld verzoening deed.

Broeder LeGrand Richards

Steun en respecteer je vader in zijn positie. Geef hem liefde, begrip en een beetje waardering voor zijn prestaties.

Broeder James E. Faust

Wij zijn zeer gezegend in onze geliefde broeder Harold B. Lee een levende profeet te hebben. Hij is een grote persoonlijkheid, iemand die wij kunnen bewonderen, respecteren en waar wij tegenop kunnen zien voor onderrecht, raad en leiding.

Broeder Delbert L. Stapley

Alle profeten, vanaf Adam tot aan onze huidige profeet, hebben getuigd dat Jezus Christus, de eers-

te in de geest geboren Zoon van God, gekozen werd om onze Verlosser te zijn, en dit ook is.

President Marion G. Romney

Als de Here hier Zelf zou zijn, zouden de woorden die van Zijn profeten komen, de dingen zijn die Hij ons in deze tijd zou zeggen.

Broeder Bruce R. McConkie

Tiendengeld- zegeningen

Nel was zo opgewonden dat ze zich nauwelijks de tijd gunde om haar zondagse kleren te verwisselen. Ze rende hard naar haar vader om hem te vertellen wat ze op de conferentie had gehoord. Ze gunde zich zelfs niet de tijd om haar schoenen aan te trekken en liep op blote voeten over het stoffige erf.

Het was juni 1899. Ruim twee jaar had het in het zuiden van Utah niet geregend. Rondom St. George waren de rivieren en ook de bronnen opgedroogd. Zonder water kon het gewas niet groeien en op de open vlakten waren duizenden stuks vee omgekomen. Enkele gezinnen waren reeds verhuisd en nu maakte papa zich ook gereed om te vertrekken. Vroeger in de morgen had hij besloten niet naar de conferentie te gaan omdat hij het te druk had met de wagen op te laden, hoewel president Lorenzo Snow helemaal van Salt Lake City was gekomen om de mensen toe te spreken.

„Papa! Papa!” riep Nel terwijl ze naar hem toerende. „U kan onze spullen weer van de wagen afladen. We hoeven niet te vertrekken! President Snow heeft vandaag op de conferentie gezegd dat als de mensen hun tienden betalen en hun velden beplanten, de regen zal komen en wij voedsel zullen hebben.”

Het leek of vader het niet begreep. Hij schudde zijn hoofd, ging op de disselboom van de wagen zitten, en staarde over de kale velden.

Papa had telkens weer uitgelegd dat ze niet nog een jaar zonder regen zouden kunnen leven. Er was nog maar weinig voedsel op de planken van de provisiekast en het enige geld dat ze nog bezaten waren de twintig dollar die grootvader aan Nel had gegeven.

Later op de dag, toen vader zich waste voor het avondeten, hoorde Nel hem tegen moeder zeggen dat ze zich klaar moesten maken om de volgende morgen om zes uur te kunnen vertrekken. „We kunnen 's middags op de boerderij van Thomson zijn als alles goed gaat,” zei hij.

Het gezin ging zitten voor de eenvoudige maal-

tijd. Niemand sprak. Nel was zo verdrietig dat ze het eten bijna niet door haar keel kon krijgen. Tenslotte zuchtte ze een keer heel diep en zei: „Grootvader heeft me eens een verhaal verteld over mensen die gezegend werden omdat ze precies deden wat Brigham Young ze gevraagd had.”

Haar vader en moeder hielden op met eten om te kunnen luisteren en Nel vertelde verder: „Toen ik zei dat ik wilde dat ik in die tijd geleefd had, zodat ik de profeet had kunnen volgen, zei grootvader dat president Snow nu onze profeet is, evenals Brigham Young het toen was, en dat wij hem moeten volgen.”

Toen Nel het verhaal had verteld, vroeg ze aan vader of hij de twintig dollar wilde nemen. „U kunt ze aan bisschop Thorne geven,” zei ze, „om ook te helpen dat er regen komt in St. George!”

De volgende morgen keek Nel vroeg door het raam naar buiten. Aan het eind van het veld zag ze een grote stofwolk opwaaien. Vlug kleedde ze zich aan en rende over de droge grond.

Toen papa haar zag aankomen, bracht hij de paarden tot staan en strekte zijn armen uit. Nel vloog er in en hij drukte haar stevig tegen zich aan. „Goeiemorgen, slaapkop”, zei hij, „Ik dacht dat je nooit zou komen om me te helpen bij het ploegen van de velden en het planten van de zaden!”

Gedurende de hete, droge zomer die daarna kwam, staarden de mensen van St. George vol verlangen naar de wolkenloze hemel en schudden bedroefd het hoofd. Maar Nel en haar vader waren helemaal niet verbaasd toen het op twee augustus begon te regenen.

op de wagen geladen moesten worden, dan konde ze naar het tiendenkantoor worden gebracht. De jongens die al geleerd hadden dat moeder niet van haar standpunt was af te brengen als zij dacht dat het goed was, laadden zijwendend de wagen. Zorgvuldig zochten ze de beste aardappelen eruit voor de tiende en bewaarden de andere voor eigen gebruik.

Jaren later werd Joseph de zesde president van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Hij herinnerde zich het voorval nog levendig en vertelde het in deze woorden:

Ik was toen nog een jongen en mende de paarden. We reden naar de trap van het tiendenkantoor en waren gereed om de aardappelen af te laden. Een van de secretarissen kwam naar buiten en zei tegen mijn moeder: „Weduwe Smith, het is een schande om u tienden te laten betalen.”

Hij zei nog meer en toen richtte mijn moeder zich tot hem en zei: „William, je moet je schamen. Wil jij mij een zegen onthouden? Als ik geen tienden betaal, kan ik verwachten dat de Here mij Zijn zegeningen onthoudt. Ik betaal mijn tienden niet alleen omdat het een wet van God is, maar omdat ik er zegeningen van verwacht. Door deze en andere wetten te onderhouden, verwacht ik dat ik voorspoedig zal zijn en in staat voor mijn gezin te zorgen.”

Illustratie van Ted Henninger

Gretig groeven Joseph en zijn broer de aardappelen uit de vochtige grond. Maandenlang was het voedsel in het kleine gezin Smith schaars geweest. Dagenlang hadden ze niets anders gegeten dan brandnetels, distels of de wortels van de segolelie. Nu, terwijl ze werkten, proefden ze bijna de hoop bloemige aardappelen die moeder zeker voor hen zou klaar maken. Misschien zouden ze zelfs wel boter bij de aardappelen krijgen!

Net waren ze er mee gereed toen moeder naar buiten kwam. Ze zei dat de beste aardappelen

DE EERSTE MARTELAAR

Na de dood van Jezus zetten Zijn apostelen in de tempel en in de huizen van de mensen de prediking van het Evangelie voort. Ze bemerkten dat er te veel werk voor hen was. Om hulp te krijgen om voor het geld en de armen te zorgen, vroegen ze aan allen die de leringen van Jezus hadden aanvaard, of ze zeven wijze mannen wilden kiezen die vervuld waren van de Heilige Geest.

Deze zeven getrouwe mannen werden diakenen genoemd en de apostelen legden hun handen op het hoofd van een ieder en zegenden hen. Zij hielpen voor het geld en de armen zorgen.

De eerste man die werd gekozen was Stefanus. Veel mensen die niet in de leringen van Jezus hadden geloofd werden geroerd door het geloof en de macht van Stefanus, en in geheel Jeruzalem werd over zijn geest en zijn wonderen gesproken.

Dit was er de oorzaak van dat enkele mannen van de synagoge met Stefanus twistten, maar zij konden de wijsheid en de Geest door Welke hij sprak niet weerstaan. Omdat zij niets konden bedenken om hem tegen te houden, overreedden deze leiders goddeloze mensen leugens over Stefanus te verspreiden. Ze beweerden dat hij lasterlijke woorden tegen God en Mozes had gesproken, en zij stonden erop dat hij gestraft zou worden.

De regeerders en de schriftgeleerden hoorden deze leugens, ze namen Stefanus gevangen en brachten hem voor de raad. Degenen die gelogen hadden gingen ook naar de raadsvergadering en zeiden: „Deze mens houdt niet op lasterlijke woorden te spreken tegen deze heilige plaats en de wet. Want wij hebben hem horen zeggen, dat deze Jezus, de Nazarener, deze plaats zal verbreken, en dat Hij de zeden veranderen zal, die ons Mozes overgeleverd heeft.” Allen die in de raadsvergadering waren, keken naar Stefanus. Rondom hem scheen een groot licht en zijn gezicht was als het gezicht van een engel. Maar zij die over Stefanus hadden gelogen, beschuldigden hem nog steeds. Daarom wendde de hogepriester zich tot Stefanus en vroeg: „Zijn deze dingen alzo?”

Hoewel Stefanus wist dat zijn leven in gevaar was, hield hij stand en beantwoordde dapper alle vragen die hem gesteld werden. Hij vertelde de mensen de geschiedenissen van Abraham, Jozef, Mozes en de andere profeten uit de Bijbel. Hij herinnerde ze ook dat ze Jezus Christus, de Zoon van God, gedood hadden, en hij zei dat ze gestraft zouden worden.

De regeerders waren boos dat deze jongeman de moed had de dingen te veroordelen die zij hadden gedaan en ze dreigden hem het leven te zullen ontnemen. Maar Stefanus bleef standvastig en keek op naar de hemel. Hij zag de glorie van God, en Jezus, staande ter rechterhand Gods. Dit gaf hem de moed de tenlastleggingen voor de dingen die hij onder inspiratie had gezegd onder ogen te zien.

De regeerders waren zo van hun stuk gebracht dat zij hun handen voor hun oren hielden om hem maar niet te horen. In hun angst en boosheid dreven ze Stefanus de stad uit en gooiden stenen naar hem. In die dagen was het de gewoonte iemand zo te straffen. Om de stenen gemakkelijker te kunnen gooien, deden ze hun jassen uit, die ze zolang aan een jongeman gaven die Saul heette.

Toen de stenen zijn lichaam raakten, knielde Stefanus, richtte zijn ogen op naar de hemel en bad: „Heer Jezus, ontvang mijn geest.” Voor hij stierf riep hij God aan en vroeg Hem of Hij degenen wilde vergeven die de stenen gooiden en tegen hem zondigden.

Na de kruisiging van Jezus was Stefanus de eerste man die werd gedood omdat hij het Evangelie predikte.

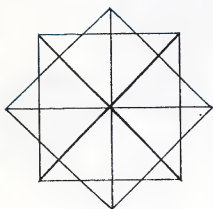
De vrienden van Stefanus hoorden dat hij gedood was. Ze namen zijn gekneusde lichaam en begroeven het bedroefd. Ze treurden over deze dappere jongeman die zijn leven voor de waarheid had gegeven. (Hand. 6 en 7.)

Illustratie met toestemming van Providence Lithograph Company

Voor de grap

Kijkprobleem

Van dit probleem kun je leren hoeveel je met één oogopslag kunt zien. Kijk goed naar het diagram. Beantwoord nu de volgende drie vragen. Als er op elk punt waar lijnen elkaar ontmoeten of kruisen een boom zou worden geplant, hoeveel bomen zouden er dan geplant worden? Hoeveel rijen? Hoeveel bomen op een rij?

Waar je op moet letten

De oude beer is naar buiten gekomen om een kijkje te nemen, maar hij ruikt dat er nog andere schepsels zijn. Probeer ze allemaal te vinden. Er zijn: een papegaai, een schildpad, een kat, een hond, een man, een schaap, een meisje, een uil en een vliegende vogel. Het is heel knap als je ze allemaal vindt.

Antwoord:
1. Vijfenwintig
2. Twalf
3. Vijf

De droom

DOOR SIPUAU J. MATUAUTO

Nadat ik de middelbare school in 1962 had beëindigd, ging ik voor verdere studie naar het Church College in Hawaii. Tijdens het tweede jaar van mijn studie overleed mijn moeder, van wie ik zoveel hield. Mijn vader was gestorven toen ik nog een klein meisje was. Ik was erg op mijn moeder gesteld en volledig afhankelijk van haar voor wat betreft leiding, financiële steun, en mijn persoonlijk welzijn. Toen ik het bericht van mijn moeders dood ontving, bad ik schreiend tot mijn hemelse Vader en vroeg

Hem of ik mocht weten waarom Hij mij dit vreselijke had aangedaan. Waarom had Hij mijn moeder weggenomen, de enige persoon voor wie ik wilde leven? Ik zei mijn hemelse Vader dat ik erg boos op Hem was en dat ik daarom uit de Kerk zou blijven totdat mijn boosheid over was. Hoewel ik erg boos was geworden op mijn hemelse Vader, weerhield mij dat niet om één van de waardevolle lessen die mijn moeder mij had ingeprent, te gehoorzamen. Ze had haar kinderen altijd gewezen op het be-

lang van vasten en bidden. Ook toen ik van thuis weg was om naar het 'college' te gaan, herinnerde ze mij in haar brieven regelmatig aan deze grote les. Door haar lessen heb ik altijd onthouden om dag en nacht te bidden en de vastenwet getrouw na te komen.

In deze moeilijke tijd waren mijn gebeden echter niet zoals gewoonlijk. Dit was de eerste keer in mijn leven dat ik echt tot mijn hemelse Vader sprak zoals ik tot mijn aardse vader zou hebben gesproken. Ik vergat

nooit Hem eraan te herinneren dat ik nog steeds boos was en ik geen voet in de Kerk zou zetten totdat ik over mijn boosheid heen was.

Door mijn opvoeding en de lessen van mijn moeder had ik geen verlangen om uit te gaan of iets te doen dat zij niet goedgekeurd zou hebben als ze nog leefde. In mijn hart wist ik echter dat ze het niet eens zou zijn met de wijze waarop ik mijn zondagen doorbracht; lang uitslapend en dan de gehele dag naar de televisie kijkend. In die dagen leek het wel alsof mijn geest stil stond. Ik was zo verschrikkelijk eenzaam.

Op een zondagnacht leerde ik echter de werkelijkheid van het zendingswerk in de geestenwereld. Door deze belevenis veranderde mijn boosheid in tranen van begrip en liefde voor mijn Vader in de hemel. Die nacht had ik een droom — iets wat ik niet vaak heb. In die droom zag ik mijn moeder heel duidelijk met een lesboek in haar handen. Ze stond voor een groep mensen en onderwees ze het Evangelie. De droom was zo wer-

kelijk dat ik in mijn slaap rechtop ging zitten en hard naar mijn moeder wilde lopen. Maar toen ik mijn ogen open deed bemerkte ik dat ik alleen in de kamer was.

Iets fluisterde mij in dat ik in de tweede la van mijn kast moest kijken; ik pakte een van de brieven van mijn moeder. Ik deed het licht aan en om de een of andere reden las ik de tweede bladzijde van de brief. Al spoedig kwam ik aan het gedeelte waarin mijn moeder vertelde dat ze een oproep voor een zending had ontvangen. Ze zei dat ze graag alles voor de Kerk en de Here zou doen en dat van haar werd verwacht dat ze het volgend jaar april (1964) op zending zou gaan. De brief was tegen het eind van 1963 geschreven.

Terwijl ik dat gedeelte van haar brief las schoot er een licht door mij heen, dat mij geleidelijk aan geheel vulde. Door dit licht wist ik en begreep ik zonder enige twijfel dat mijn moeder dit leven had verlaten om haar zending aan de andere zijde te vervullen. Ziet u, mijn moeder over-

leed op 2 april 1964 — dezelfde maand waarin van haar werd verwacht dat ze op zending zou gaan.

Met haar brief nog in mijn handen ontdekte ik dat ik op mijn knieën lag, de ogen vol tranen. Ik boog mijn hoofd en dankte mijn hemelse Vader voor het licht dat Hij mij had gegeven en vroeg Hem om vergeving voor mijn dwaasheid. Ik beloofde Hem dat ik van dat moment af in alles Zijn wil zou doen en proberen Hem al de dagen van mijn leven te dienen.

Zuster Matuauto komt van Samoa en werkt thans voor de Kerk als vertaalster. *

ZELFKENNIS EN ZELFRESPECT

Toespraak gehouden op vrijdagmorgen 5 oktober 1973

PRESIDENT HAROLD B. LEE

Mijn geliefde broeders en zusters en vrienden,

Mag ik nu enkele ogenblikken om een paar opmerkingen te maken omtrent de toestand waar wij ons allen thans bezorgd over maken. Ik bedoel het ontstellende gebrek aan zelfrespect bij zoveel mensen, zoals blijkt uit hun kleding, manieren, en de alles omvattende golven van toegeeflijkheid, die zich als een lawine over de wereld schijnen uit te storten.

Wij zien dat er onder ons velen de normen van fatsoen verzaken, of geen begrip meer hebben voor de betekenis van woorden die door de tijden heen, vanaf het begin, werden geëerd; woorden die betekenis hadden voor onze voorouders; woorden die karakters hebben gesterkt, de rechtvaardigheid, de harmonie, de eenheid en de vrede in de wereld hebben bevorderd.

Er zijn eeuwige woorden die, als ze begrepen, onderwezen en in praktijk zouden worden gebracht, iedere man, vrouw, jongen en meisje, nu in leven, geleefd hebben, of die nog op deze wereld zal leven, tot heil zouden zijn.

Voor sommigen is het blijkbaar uit de mode om over deugd en reinheid, eerlijkheid, zedelijkheid, trouw en karakter te spreken. Dit zijn echter de eigenschappen die grote mannen en vrouwen hebben gekweekt. Ze wijzen de weg waardoor men nu geluk in het leven kan vinden en eeuwige vreugde in de komende wereld. Dit zijn eigen-

schappen die het anker zijn van ons leven, ondanks de beproevingen, narigheid, pestilenties, en de wreedheden van de oorlog met zijn verschrikkelijke gevolgen, vernieling, hongersnood en bloedvergieten.

Zij die weigeren acht te slaan op de waarschuwingen van hen die streven om deze geginselen te onderwijzen, en verkiezen de tegenovergestelde richting te gaan, zullen zich uiteindelijk in de beklagenswaardige toestand bevinden die u zo dikwijls onder ons gadeslaat. De profeet Jesaja beschrijft de tragische resultaten zeer dramatisch als hij de woorden van God herhaalt die tot hem kwamen toen hij probeerde zijn volk te versterken tegen de goddeloosheid van de wereld. Ik citeer zijn woorden:

„... vrede, vrede dengenen, die

verre zijn, en dengenen, die nabij zijn, zegt de Heere, en Ik zal hen genezen. Doch de goddelozen zijn als een voortgedreven zee, want die kan niet rusten, en haar wateren werpen slijk en modder op.” (Jes. 57:19-21.)

Andere profeten hebben hetzelfde gezegd, zo krachtig dat het niet verkeerd begrepen kan worden, namelijk: „Godeloosheid bracht nimmer geluk.” (Alma 41:10.)

Ik heb gebeden en erover nagedacht wat de reden kan zijn dat iemand deze richting kiest die zo dramatisch door de profeet Jesaja wordt beschreven — als iemand die het pad heeft verlaten dat hem vrede zou hebben gebracht en gelijk is aan de voortgedreven zee en slijk en modder opwerpt. Het schijnt mij toe dat het allemaal het gevolg is van 's mensen gebrek aan zelfrespect. Luister naar deze wijze woorden van hen wier leven waardig was door hun ijver en die de tijd waarover zij spreken werkelijk beleefd hebben. Ik citeer:

„Zelfrespect — die hoeksteen van alle deugden.”

— Sir John Frederick William Herschel (Brits natuurkundige, 1792-1871).

„Zelfrespect is het edelste gewaad waarmee een mens zich kan kleden, het meest verheven gevoel waardoor de geest kan worden geïnspireerd.”

— Samuel Smiles (Schots schrijver van biografieën, 1812-1904.)

„Elke man zet het stempel van zijn waarde op zichzelf. De prijs die

„Wie bent u? U alleen bent zonen en dochteren van God. Uw geesten werden geschapen en leefden als georganiseerde intelligenties eer de wereld was”

wij voor onszelf bedingen, wordt ons door anderen gegeven. De mens wordt groot of klein gemaakt door zijn eigen wil.”

— Johann von Schiller (Duits dichter, toneelschrijver en filosoof, 1759-1805.)

Een lieve moeder uit een stad in deze omgeving schreef mij dit: „Ik houd van mijn land, ik houd van mijn man, ik houd van mijn kinderen. Ik houd ook van God. Hoe dit mogelijk is? Omdat ik van mezelf houd.”

Dit zijn de vruchten van zelf-respect. In het omgekeerde geval, als men niet die liefde voor zichzelf heeft waar deze zuster over spreekt, kan men verwachten dat de gevolgen anders zullen zijn. Hij houdt niet meer van het leven, of

als hij trouwt houdt hij niet meer van zijn vrouw en kinderen — geen liefde voor het gezin, of respect voor het land waarin hij woont, en uiteindelijk gaat zijn liefde voor God ook verloren. In het land oproer, wanorde, en in het gezin gebrek aan liefde, kinderen die hun ouders niet gehoorzamen, het contact met God verliezen. Dit alles omdat die mens alle respect voor zichzelf heeft verloren.

Ik herinner me een uitnodiging. Ik moest spreken tot mannen waarvan het grootste gedeelte geen vooruitgang had gemaakt in de Kerk, omdat ze er niet naar verlangden, of het belang er niet van inzagen zich aan te passen aan bepaalde normen die voor vooruitgang zijn vereist. Het onderwerp

waar ik over moest spreken was „Wie ben ik?“. Terwijl ik over dit onderwerp nadacht en Gods Woord onderzocht om me op deze taak voor te bereiden, begreep ik direct dat ik over een onderwerp moest spreken dat voor een ieder van ons van het grootste belang is, speciaal voor degenen die zich ongetwijfeld onder ons zouden bevinden die zichzelf nog niet hadden gevonden, wie het ontbrak aan een solide fundering, waar ze hun leven op konden bouwen.

De baldadigheid van kinderen, de onverbeterlijkheid van de pubers, zijn meestal een poging om de aandacht te trekken, of om populair te zijn, waar geestelijke en lichamelijke talenten geen aanleiding voor geven. Het meisje dat blasé is, en de onverzorgde jongen, zijn dikwijls slechts de weerpiegeling van de

ziel die zoekt, om zich door uiterlijke sieraden of door abnormaal gedrag die ondefinieerbare eigenschap te verschaffen die zij charmant vinden – een stuntelige poging om de aandacht te trekken door gedrag. Het reflecteert de innerlijke frustraties, veroorzaakt door gebrek aan begrip voor hun ware persoonlijkheid.

Wel nu, „Wie ben ik?“ Zij die dat belangrijke begrip missen en dientengevolge in meer of mindere mate te kort schieten zichzelf zo hoog te schatten als ze zouden doen als ze het wel hadden, hebben gebrek aan zelfrespect.

Mag ik die vraag beantwoorden door te beginnen met twee vragen te stellen die voorkomen in teksten uit de Schriften, en die tot iedere ziel moeten doordringen.

De psalmist schreef: „Wat is de mens, dat Gij zijner gedenkt, en de zoon des mensen, dat Gij hem bezoekt? En hebt hem een weinig minder gemaakt dan de engelen,

en hebt hem met eer en heerlijkheid gekroond? (Ps. 8:5-6.)

De volgende vraag legde de Here aan Job voor: „Waar waart gij toen Ik de aarde grondde? Geef het te kennen, indien gij kloek van verstand zijt . . . toen de morgensterren te zamen vrolijk zongen, en al de kinderen Gods juichten?“ (Job 38:4, 7.)

Als wij de woorden van die vragen uit de Schrift omzetten in eenvoudiger taal, dan vragen de profeten in deze aanhalingen gewoon aan ons: „Waar kwam u vandaan? Waarom bent u hier?“

Een groot psycholoog, MacDougall (Brits Amerikaan, 1871-1938) zei eens: „Wat het eerst gedaan moet worden om een mens te helpen zich geestelijk te vernieuwen, is zijn zelfrespect herstellen, indien dat mogelijk is.“ Ik herinner me ook het gebed van een oude Engelse wever: „O God, help me een hoge dunk van mezelf te hebben.“ Dat zou het gebed van iedere ziel moeten zijn; geen abnormale zelfoverschatting die hoogmoed, verwaandheid of arrogantie wordt, maar een rechtvaardig zelfrespect dat kan worden gedefinieerd als „geloven in zijn eigenwaarde, zijn waarde voor God en zijn waarde voor de mensen.“

Denk nu eens na over de antwoorden op deze onderzoekende vragen die in het geweten van allen die zijn afgedwaald, of van hen die in deze chaotische wereld zichzelf nog niet oprecht hebben geëvalueerd, zouden moeten worden gegriift. In de weinige tijd die mij nog rest hoop ik dat mijn stem enigermate zal uitklinken boven de triestheid van deze kommervolle wereld.

Paulus schreef: „Voorts, wij hebben de vaders onzes vleses wel tot kastijders gehad, en wij ontzagen hen; zullen wij dan niet veel

meer den Vader der geesten onderworpen zijn, en leven?“ (Heb. 12:9.)

Dit suggereert dat allen die op aarde wonen, die op aarde een vader hebben, eveneens een vader van hun geest hebben. Daarom riepen Mozes en Aäron toen zij op hun aangezicht vielen uit: O God! God der geesten van alle vleses! een enig man zal gezondigd hebben, en zult Gij U over deze ganse vergadering grotelijks vertoornen? (Num. 16:22.)

Merk op hoe zij de Here aanspreken: „ . . . God [Vader] der geesten van alle vleses [de mensheid] . . . ”

Door de openbaringen die Abraham ontving, krijgen wij er een idee van wie en wat een geest is:

„De Here nu had aan mij, Abraham, de intelligenties getoond die waren georganiseerd eer de wereld was; en onder al dezen waren er velen der edelen en groten;

„En God zag deze zielen dat zij goed waren; en Hij stond te midden van hen en zeide: Dezen zal Ik tot Mijn regeerders maken, want Hij stond te midden van hen die geesten waren, en Hij zag dat zij goed waren. En Hij zeide tot mij: Abraham, gij zijt een hunner; gij waart gekozen, voordat gij werdt geboren.“ (Abr. 3:22-23.)

Hier wordt ons verteld dat de Here beloofde dat zij die in het voorbestaan trouw waren, meer zouden ontvangen, door in hun tweede staat, in hun aards bestaan, een stoffelijk lichaam te ontvangen, en bovendien, als zij de geboden zouden onderhouden die God door openbaring zou onderrichten, zou hun „voor eeuwig heerlijkheid vermeerderd“ worden. (Abr. 3:26.)

In die tekst staan verscheidene kostbare waarheden. Ten eerste hebben we een definitie van wat geest is met betrekking tot ons

stoffelijk lichaam. Waar zou hij in dat voorbestaan op geleden hebben (als we hem apart van ons stoffelijk lichaam konden zien)? Een profeet van onze Kerk uit deze tijd geeft ons het geïnspireerde antwoord:

„... hetgeen geestelijk is in de gelijkenis van hetgeen tijdelijk is, en hetgeen tijdelijk is in de gelijkenis van hetgeen geestelijk is; de geest van de mens in de gelijkenis van zijn lichaam, eveneens de geest van het dier, en van ieder ander schepsel, dat God heeft geschapen.” (L&V 77:2.)

De tweede waarheid die wij uit deze tekst leren is dat u en ik, die geesten zijn geweest en nu een lichaam hebben, onder degenen waren die de eerste test hebben doorstaan en het voorrecht kregen als sterfelijke wezens naar de aarde te gaan. Als we die test niet hadden doorstaan, zouden we niet hier zijn geweest en geen stoffelijk lichaam hebben gehad, zou ons dit voorrecht ontzegd zijn, en zouden we volgelingen van satan, of Lucifer, zoals hij genoemd werd, geweest zijn, zoals een derde van de geesten die in dat voorbestaan waren geschapen; hun werd het voorrecht een sterfelijk lichaam op zich te nemen ontzegd.

Ze zijn thans te midden van ons, maar slechts in hun geestelijke staat, om verdere pogingen te doen het plan van zaligheid tegen te werken, waardoor allen die zullen gehoorzamen de grote heerlijkheid zullen hebben terug te keren naar God onze Vader, die ons het leven gaf.

Daarom verklaarden de profeten van het Oude Testament met eerbied voor de dood: „En dat het stof [ons sterfelijk lichaam] wederom tot aarde keert, als het geweest is; en de geest weder tot

God keert, Die hem heeft gegeven.” (Pred. 12:7.)

Het ligt voor de hand dat wij niet kunnen terugkeren naar een plaats waar we nog nooit geweest zijn, dus spreken we over de dood als een proces dat even wonderlijk is als de geboorte, waardoor wij terug kunnen keren naar „onze Vader, Die in de hemelen zijt,” zoals de Meester Zijn discipelen leerde bidden.

In de teksten [Abr. 3:22-23] wordt ook nog een andere waarheid duidelijk aangegeven, namelijk dat velen waren gekozen, evenals Abraham, voordat ze werden geboren, zoals de Here tegen Mozes en Jeremia zei. Joseph Smith, de profeet van deze laatste dagen, gaf er nog meer betekenis aan. Hij zei: „Ik geloof dat ieder mens die geroepen wordt om in het koninkrijk van God belangrijk werk te doen, voor dat werk werd geroepen en bestemd eer de wereld was.” Hij voegde dit er aan toe: „Ik geloof dat ik bestemd was voor het werk waar ik voor ben geroepen.” (Zie *Documentary History of the Church*, deel 6, blz. 364.)

Er is echter ook een waarschuwing: Ondanks die roeping waar in de Schriften over wordt gesproken als „voorbeschikking”, hebben wij een andere geïnspireerde verkondiging: „Ziet velen worden geroepen, maar weinigen gekozen...” (L&V 121:34.)

Dit beduidt dat, hoewel wij hier onze vrije wil hebben, er velen zijn die eer de wereld was bestemd waren voor een grotere staat dan ze zich hier hebben bereid. Hoewel zij tot de edelen en groten behoord mogen hebben, van wie de Vader zei dat Hij ze tot Zijn uitverkoren leiders zou maken, kunnen ze hier in de sterfelijkheid in die roeping falen. Dan stelt de Here deze vraag: „... En waarom wor-

den zij niet gekozen?” (L&V 121:34.)

Er worden twee antwoorden gegeven. Ten eerste, „Omdat hun hart zo zeer op de dingen dezer wereld is gezet...”, en ten tweede: „... sterk naar de eer der mensen streeft.” (L&V 121:35.)

Om nu een samenvatting te maken van wat ik zojuist heb voorgelezen, zou ik u graag weer de vraag stellen: „Wie bent u? U bent allen zonen en dochteren van God. Uw geest werd geschapen en leefde als georganiseerde intelligentie eer de wereld was. U bent gezegend met een stoffelijk lichaam omdat u in het voorbestaan bepaalde geboden hebt gehoorzaamd. Thans bent u in het gezin geboren waar u naartoe bent gegaan, in de natie waar u bent gekomen, als beloning voor het leven dat u leidde voor u hier kwam, en op een tijdstip in de wereldgeschiedenis — zoals de apostel Paulus aan de mannen van Athene leerde, en zoals de Here het aan Mozes openbaarde — dat werd bepaald door de getrouwheid van een ieder die leefde voor deze wereld was geschapen.

Hoor nu de belangrijke woorden van die krachtige toespraak tot „de onbekende God”, gepredikt door de apostel Paulus tot hen die in hun onwetendheid beelden van steen, koper en hout aanbaden. Ik citeer:

„De God, Die de wereld gemaakt heeft en alles wat daarin is; Deze, zijnde een Heere des hemels en der aarde, woont niet in tempelen met handen gemaakt;

„En heeft uit één bloede het ganse geslacht der mensen gemaakt, om op den gehelen aardbodem te wonen [let nu op het volgende], bescheiden hebbende de tijden te voren geordineerd, en de bepalingen van hun woning;

„Opdat zij den Heere zouden zoeken of zij Hem immers tasten en vinden mochten; hoewel Hij niet verre is van een iegelijk van ons.” (Hand. 17:24, 26-27.)

Dan geeft de Here nog een verhelderende uitleg aan Mozes, zoals staat geschreven in het boek Deuteronomium:

„Toen de Allerhoogste aan de volken de erfenis uitdeelde, toen Hij Adams kinderen vaneen scheidde, heeft Hij de landpalen der volken gesteld naar het getal der kinderen Israëls.” (Deut. 32:8.)

Onthoud nu dat dit gezegd werd tot de kinderen Israëls voordat ze arriveerden in het „Beloofde Land” dat het land hunner erfenis zou worden.

Let dan op het volgende vers: „Want des Heeren deel is Zijn volk, Jakob is het snoer Zijner erve.” (Deut. 32:9.)

Hier blijkt duidelijk uit dat degenen die in het geslacht van Jakob werden geboren, die later Israël werd genoemd, en zijn nakomelingen, die bekend zijn als de kinderen Israëls, in het roemrijkste geslacht zijn geboren van allen die als sterfelijke wezens op aarde zijn gekomen.

Blijkbaar zijn al deze beloningen beloofd, of bestemd, eer de wereld was. Deze dingen zijn zeer zeker bepaald door het leven dat wij in de geestenwereld hebben geleefd.

Het kan zijn dat enkelen deze onderstelling betwijfelen, maar ze zullen tegelijkertijd zonder twijfel het geloof aanvaarden dat een ieder van ons zal worden geoordeeld naar zijn of haar daden tijdens het leven hier in de sterfelijkheid. Is het niet even redelijk te geloven dat wat wij hier in dit aardse leven hebben ontvangen, aan een ieder van ons is gegeven in overeenstemming met hetgeen

wij hebben verdiend door ons gedrag vóór wij hier kwamen?

Er is nog een ander belangrijk begrip dat wij uit de Schriften hebben. Wij hebben een vrije wil, wat voor sommige mensen die een opstandige geest tonen betekent dat ze vrij zijn om alles te doen waar ze zin in hebben. Dat is echter niet de juiste betekenis van de vrije wil zoals de profeten in de Schriften die hebben gedefinieerd. Ik citeer: „Daarom zijn de mensen vrij naar het vlees, en wordt hun alles gegeven, wat voor de mens heilzaam is. En zij zijn vrij te kiezen, vrijheid en eeuwig leven door de grote bemiddeling voor allen, of gevangenschap en dood naar de slavernij en macht des duivels; want hij tracht alle mensen even ellendig te maken als hij zelf is.” (II Ne. 2: 27.)

Paulus legde de nadruk op de heiligheid van ons menselijk lichaam in de woorden: „Weet gij niet, dat gij Gods tempel zijt, en de Geest Gods in ulieden woont? Zo iemand den tempel Gods schendt, dien zal God schenden; want de tempel Gods is heilig, welke gij zijt.” (I Kor. 3:16-17.)

Ook zei hij tegen de mensen die gedoopte leden van de Kerk waren dat zij een speciale gave hadden ontvangen, die bekend was als de Heilige Geest. Dit leerde Hij: „Of weet gij niet, dat ulieder lichaam een tempel is van den Heiligen Geest, Die in u is, Dien gij van God hebt, en dat gij uws zelfs niet zijt? ... zo verheerlijkt dan God in uw lichaam en in uw geest, welke Godes zijn.” (I Kor. 6:19, 20.)

Als wij iemand kunnen laten nadenken over de betekenis van deze woorden, dan beginnen wij de betekenis te begrijpen van de woorden van de bekende psycholoog Mac Dougall, die ik al eerder

geciteerd heb: „Wat het eerst gedaan moet worden om een mens te helpen zich geestelijk te vernieuwen, is zijn zelfrespect herstellen, indien dat mogelijk is.”

Hoe zou dit zelfrespect beter kunnen worden hersteld dan hem te helpen het antwoord op de vraag „Wie ben ik?” volledig te beseffen.

Wanneer wij zien dat iemand geen zelfrespect heeft, zoals uit zijn gedrag, uiterlijk, spraak en volslagen veronachtzaming van de grondbeginselen van fatsoen blijkt, dan zijn wij getuigen van de beangstigende aanblik van iemand die door satan is overwonnen, zoals de Here zei dat hij zou proberen te doen „... om de mensen te misleiden en te verblinden, en om hen gewankelijk weg te voeren naar zijn wil ... en de vrije wil van de mens te vernietigen.” (Zie Mozes 4:1-4.) Dit is het lot van „allen, die niet naar Mijn stem zouden luisteren.” (Mozes 4:4.)

Enkele jaren geleden las ik een rapport van een onderzoek dat door dominees was verricht. Ze hadden een aantal gevallen van zelfmoord door studenten bestudeerd. Na een uitgebreid onderzoek was dit hun conclusie: „De levensbeschouwing van de studenten die zich het leven benamen was zo armzalig dat toen er een zware crisis kwam in hun leven, zij niets hadden om zich aan vast te klampen, en daarom volgden ze de weg van de lafaard om te ontkomen.”

Dit zou de afschuwelijke toestand kunnen zijn van degenen die de Meester beschrijft in de vergelijking waarmee Hij de bergrede besluit:

„En een iegelijk, die deze Mijn woorden hoort en dezelve niet doet, die zal bij een dwazen man

vergeleken worden, die zijn huis op het zand gebouwd heeft;

„En de slagregen is nedergevalen, en de waterstromen zijn gekomen, en de winden hebben gewaaid, en zijn tegen hetzelfde huis aangeslagen, en het is gevallen, en zijn val was groot.” (Mt. 7:26-27.)

Het eeuwige doel van de Here met betrekking tot Zijn plan van zaligheid werd aan Mozes uitgelegd: „Want ziet, dit is Mijn werk en Mijn heerlijkheid — de onsterfelijkheid en het eeuwige leven van de mens tot stand te brengen.” (Mozes 1:39.)

Het eerste doel van dat eeuwige plan was voor iedereen naar de aarde gaan en een sterfelijk lichaam verkrijgen. Dan, na de dood en de opstanding die zouden volgen, zouden de geest en het opgestane lichaam niet meer aan de dood zijn onderworpen. Dit alles is een vrije gave aan iedere levende ziel, zoals Paulus zei: „Want gelijk zij allen in Adam sterven, also zullen zij ook in Christus allen levend gemaakt worden.” (I Kor. 15:22.)

Wat dit betekent voor iemand die aan een kwaadaardige ziekte sterft, of voor een moeder die be-roofd is van een kind, kan worden aangetoond door de woorden van een jonge moeder die ik enkele jaren geleden in het ziekenhuis bezocht. Zij zei mij: „Ik heb erover nagedacht. Het maakt geen verschil of ik nu sterf of dat ik blijf leven totdat ik 70, 80 of 90 ben. Hoe eerder ik naar de plaats kan gaan waar ik actief kan zijn en dingen kan doen die mij eeuwige vreugde zullen geven, hoe beter het voor allen is die erbij betrokken zijn.” Zij werd getroost door de gedachte dat ze zo had geleefd dat ze waardig was om in de tegenwoordigheid van God te komen, wat

betekent het eeuwige leven genieten.

De belangrijkheid om ieder uur te benutten van de kostbare tijd die ons hier is toegewezen, werd mij sterk ingeprent door een ongeluk in mijn familie. Een jonge moeder kwam met haar schattige, vlasharige dochtertje van zes naar haar grootouders. De moeder vroeg of we een mooi nieuw kinderliedje wilden horen dat haar dochter pas had geleerd in haar jeugdwerk-klas. Terwijl de moeder haar be-gleedde, zong ze:

„Ik ben een kind van God,
Zijn liefde is zo zoet,
Hij gaf mij ook een vriend'lijk thuis
met ouders lief en goed.

„Ik ben een kind van God,
maar 'k ben nog heel erg klein,
help mij te leren van Zijn Woord,
eer het te laat zal zijn.

„Ik ben een kind van God,
Zijn zegen houdt mij rein,
als ik probeer te doen Zijn wil,
zal 'k eens weer bij Hem zijn.

(Koor)

Leid mij, help mij, blijf dicht bij mij,
'k Luister naar Zijn stem,
leer mij al wat ik moet doen
om te leven dicht bij Hem.

— *De kinderen zingen* No. 8

De grootouders hadden tranen in hun ogen. Ze wisten toen nog niet dat nauwelijks voordat het meisje volledig de kans had gehad door haar moeder te worden onderwezen, zodat zij alle dingen zou weten die ze behoorde te weten om naar haar hemels tehuis terug te kunnen keren, de moeder door de dood plotseling zou worden weggenomen, de verantwoording achterlatend aan anderen om het antwoord te vinden op de smeekbe-

den van dat kindergebed, om haar te leren en op te voeden en door de onzekerheden van het leven te leiden.

Wat een verschil zou het zijn als wij werkelijk onze verwantschap met God, onze hemelse Vader, onze verwantschap met Jezus Christus, onze Heiland en oudste broeder, en onze verwantschap met elkander beseften.

In tegenstelling tot de verheven vrede van iemand zoals die bewonderenswaardige moeder die ik in het ziekenhuis bezocht, is de verschrikkelijke staat van hen die die grote troost niet hebben als zij de dood onder ogen moeten zien, want de Here heeft ons duidelijk gezegd: „En zij, die niet in Mij sterven, wee hun, want hun dood is bitter.” (L&V 42:47.)

George Bernard Shaw (Ierse toneelschrijver en filosoof, 1856-1950) heeft gezegd: „Als wij allen beseften dat we kinderen zijn van één Vader, zouden wij elkaar niet meer zo uitjouwen als wij thans doen.”

Nu ik het eind van mijn toespraak nader, hoop ik dat ik u en anderen die nog niet naar een dergelijke raad hebben geluisterd, iets heb gegeven om ernstig na te denken over wie u bent en waar u vandaan gekomen bent. Ik hoop dat ik uw ziel heb beroerd om het besluit te nemen van nu af aan meer zelfrespect en eerbied te tonen voor de tempel van God, uw menselijk lichaam, waarin een hemelse geest vertoeft. Ik zou u willen opdragen telkens weer tot uzelf te zeggen, zoals de jeugdwerkorganisatie de kinderen leert zingen: „Ik ben een [zoon of dochter] van God” en door dit te doen, er vandaag mee te beginnen dichterbij de idealen te leven die uw leven gelukkiger en vruchtbaarder zullen

(Wordt vervolgd op blz 260)

DE TAAK VAN DE VROUW; GEEN GROTERE EER

Toespraak gehouden tijdens de vergadering op zondagmorgen van de conferentie op 7 oktober 1973.

PRESIDENT N. ELDON TANNER, Eerste raadgever in het Eerste Presidium

Op deze morgen wil ik tot de wereld getuigen dat ik weet dat Jezus de Christus is, de Zoon van de levende God, die voor ons is gekomen en Zijn leven voor ons gegeven heeft. Hoewel Hij ons het plan van zaligheid heeft gegeven, werd Hij gekruisigd. Door Zijn opstanding is het voor ons mogelijk geworden het eeuwige leven te hebben. De profeten van de Here zijn altijd vervolgd. Velen zijn vermoord toen zij het Woord des Heren predikten. Wat een benarde situatie moet dat zijn geweest!

Ik wil ook tot u getuigen dat deze Kerk, met de volheid van het Evangelie, door een van Zijn gekozen profeten is hersteld; dat de Kerk van Jezus Christus op dit moment op aarde is; dat Jezus Zijn Kerk door middel van een levende profeet, te weten Harold B. Lee, leidt. Ik doe een beroep op iedereen overall, om naar het Woord des Heren te luisteren, zoals het ons door de stem van Zijn profeet voor de zaligheid van alle mensen gegeven is. Probeer het niet in de wind te slaan, belachelijk te maken of te vernietigen.

Vandaag zou ik willen spreken over de taak van de vrouw in deze Kerk, waar we zulk een groot aantal prachtvrouwen hebben — echtgenoten, moeders en alleenstaande vrouwen, die met het werk des Heren en in dienst van

hun naasten werkzaam zijn. Zij zijn aangesloten bij de Zustershulpvereniging, de voornaamste vrouwenorganisatie; het jeugdwerk, waar onze kinderen worden onderwezen; de zondagsschool, waar aan alle leden het Evangelie wordt onderwezen; de Onderlinge Ontwikkelingsvereniging en de Onderlinge Oriënteringsvereniging, waarin jong en oud een aandeel hebben en waar zij gezelligheid vinden; en onze vrouwen dienen met toewijding en vaardig in verschillende andere hoedanigheden.

Nadat ik onlangs wat zakelijke aangelegenheden met enkele heren had besproken, nam het gesprek een meer persoonlijke, informele wending, toen een van de heren zei: „Ik heb de meest fantastische vrouw ter wereld”, waarop een ander zei: „Dat dacht u maar, ik heb de beste”. Een der-

de heer zei: „Is het niet een geweldige zegen een vrouw te hebben, van wie je houdt, die jou liefheeft, iemand, die een goede moeder en huisvrouw is, met hoge idealen, die in God gelooft en haar gezin wil helpen de leringen van het Evangelie van Jezus Christus te aanvaarden en ernaar te leven?

Welke vrouw wenst er grotere heerlijkheid of huldeblijk, dan die, welke afkomstig is van een waarderend en liefhebbend echtgenoot? Het applaus en de hulde van de wereld verbleken als we ze vergelijken met de goedkeuring van God en de uitdrukkingen van liefde en waardering, die komen uit het hart en van de lippen van hen die haar het naast en dierbaarst zijn. Vanaf het begin heeft God duidelijk gesteld, dat de vrouw een edele rol heeft en Hij heeft ook duidelijk haar positie, haar plichten en bestemming in het goddelijke plan omschreven. Paulus heeft gezegd dat de man naar het beeld en de heerlijkheid Gods is, en de vrouw de heerlijkheid des mans is; en ook dat de man zonder de vrouw niet in den Here is. (Zie I Kor. 11:7, 11.) U zult wel opgemerkt hebben dat Gods betekenis wordt genoemd in verband met dit geweldige deelgenootschap en we moeten nooit uit het oog verliezen dat het een zegening van de vrouw is medewerkster van God te zijn

met het ter wereld brengen van Zijn geestelijke kinderen.

Het baart allen die deze heerlijke gedachte verstaan, grote zorg dat satan en zijn handlangers wetenschappelijke argumenten en goddeloze propaganda gebruiken om de vrouwen van haar voornaamste taken als echtgenote, moeder en huisvrouw weg te lokken. We horen zoveel over haar emancipatie, onafhankelijkheid, seksuele bevrijding, de geboortebeperving, de abortus, en arglistige propaganda die aan de rol van de moeder afbreuk doet en dat alles is satans manier om de vrouw *en het huisgezin — de voornaamste eenheid van de gemeenschap* — te vernietigen.

Radio, televisie en tijdschriften, waarin de pornografie hoogtij viert en waarin de vrouw wordt onteerd en op schandelijke wijze als sexsymbool wordt „gesexploiteerd“ zoals sommigen het noemen, zijn enige van zijn met succes toegepaste middelen. Onbetamelijke kleding, verdovende middelen en alcohol eisen dagelijks een zeer hoge tol door de vernietiging van deugd en kuisheid, ja zelfs van levens.

Door de moderne elektronische communicatiemiddelen en de snelle transportmiddelen horen veel meer mensen op de wereld veel meer, en dat heeft zijn verderende invloed en uitwerking. Ja, de pornografie, de verdovende middelen en de alcohol staan jong en oud in alarmerende hoeveelheden ter beschikking. Die doen de zedelijke normen afbreuk en doen het gedachtenleven en het denken ontaarden bij allen die bezwijken voor zoveel duivelse sluwheid.

President Dallin Oaks van de Brigham Young Universiteit zei onlangs tot het studentencorps

van de universiteit: „Wij worden overspoeld door literatuur die ongeoorloofde seksuele verhoudingen bevordert. Drukpers en beeldscherm eisen hun tol. Vermijd dit kwaad om uw eigen bestwil. Pornografie, erotische verhalen en plaatjes zijn erger dan vies of bedorven voedsel. Het lichaam heeft afweermethoden om zich van ongezond voedsel te ontdoen, maar de hersenen spuwen het vuil niet weer uit. Eenmaal opgenomen, blijft het altijd weer in onze herinnering terugkeren en flitst het zijn verdorven beelden door ons gedachtenleven, voert het ons weg van de heilzame dingen des levens.“

Het is uitermate belangrijk dat onze jonge meisjes zich verre houden van dit soort bederf. De meisjes van vandaag zijn de vrouwen van morgen en zij moeten zich op hun taak voorbereiden. Kunt u zich voorstellen wat voor wereld wij in de toekomst zullen krijgen als de meisjes van vandaag zedelijk dusdanig verzwakt worden dat er bij hen thuis geen deugd meer wordt geleerd en als hun kinderen — zo zij die nog hebben — niet worden opgevoed binnen de muren van een thuis dat geheiligd wordt door de heilige wetten van het huwelijk?

Het huwelijk is van Godswege verordeneerd en wij moeten doen wat in ons vermogen ligt om de banden te verstevigen die ons gezin samenbinden, en ons door een voorbeeldig leven erop voorbereiden onze kinderen in de wegen Gods te onderwijzen, die voor hen de enige wegen vormen naar het geluk hier en in het eeuwige leven hierna.

Wanneer wij de vele belangrijke taken opsommen die een vrouw heeft in verband met haar plichten als echtgenote, moeder, huis-

vrouw, zuster, geliefde of een goede buur, moet het duidelijk worden dat deze zware taak haar behoefte aan het tot uitdrukking brengen van haar talenten, haar belangstelling, haar creativiteit, haar toewijding, haar energie en vaardigheid haar dat kunnen geven, wat zovelen buitenshuis trachten te bereiken. Het is onmogelijk de blijvende invloed ten goede te schatten, die een vrouw met elk van deze taken kan hebben. Laat ik u op haar voornaamste taken wijzen.

Allereerst, zoals ik reeds gezegd heb, is zij Gods medeschepster bij het ter wereld brengen van Zijn geestelijke kinderen. Wat heerlijk! Haar kan geen groter eer verleend worden. Naast deze eer komt de prachtige taak tot haar deze kinderen lief te hebben en te verzorgen, opdat zij hun plichten als burger mogen leren, en wat zij moeten doen om in de tegenwoordigheid van hun hemelse Vader terug te keren. Zij moeten worden onderwezen, opdat zij het Evangelie van Jezus Christus leren verstaan en aanvaarden en naar Zijn leringen leven. Indien zij het doel van het leven begrijpen, waarom ze hier zijn, en waarheen zij gaan, dan zullen zij een reden hebben om het goede te kiezen en de verleidingen en aanslagen van satan te vermijden; satan die maar al te echt is en vastbesloten hen te vernietigen.

Een moeder heeft een grotere invloed op haar kinderen dan wie ook en zij moet beseffen dat ieder woord dat zij zegt, elke handeling, elke reactie harerzijds, haar houding, zelfs haar uiterlijk en haar manier van kleden het leven van haar kinderen en het gehele gezin beïnvloedt. Als het kind thuis is, neemt het van zijn moeder de gedragingen, de hoop en het geloof

RANE

over, wat bepaalt, welk leven hij zal gaan leiden, alsmede de bijdrage die hij zal leveren in de samenleving.

President Brigham Young bracht de gedachte onder woorden dat moeders levende instrumenten in handen van de Voorzienigheid zijn en de macht die de gehele mens zijn bekoring geeft, en de bestemming en het leven van de mensen en naties op aarde bepalen. Verder zei hij: „Laten de moeders van elke natie hun kinderen leren geen oorlog te maken, en de kinderen zullen er bij het opgroeien niet aan beginnen.” (*Discourses of Brigham Young*, p. 199.)

Toen de Here God zei: „Het is niet goed, dat de mens alleen zij; Ik zal hem een hulpe maken . . .” bedoelde Hij precies wat Hij zei en daarom gaf Hij Eva aan Adam. (Gen. 2:18.) Ons wordt onderwezen dat een man zijn vader en zijn moeder moet verlaten en zijn vrouw aankleven en dat zij tot één vlees zullen zijn. (Gen. 2:24.) Hier staat beschreven hoe de verhouding tussen man en vrouw moet zijn. Men zegt wel eens, dat achter elke goede man een goede vrouw staat en mijn ervaring is dat dit in het algemeen waar is.

Het is opmerkelijk dat wanneer een directeur van een bedrijf een nieuwe medewerker zoekt of iemand wil bevorderen, hij altijd wil weten wat voor vrouw hij heeft. Dat schijnt dus heel belangrijk. Wanneer in de Kerk een man in aanmerking wordt genomen voor een nieuw ambt in het priesterschap komt altijd de vraag naar voren over de waardigheid van de vrouw en of zij hem al dan niet volledig kan steunen.

Gij vrouwen zijt een grote kracht en steun voor de man in uw leven en zij hebben soms uw hulp het meeste nodig als zij die het minste

verdienen. Een man kan geen grotere prikkel, geen grotere verwachting, geen grotere kracht opdoen, dan de wetenschap dat zijn moeder, zijn geliefde of zijn vrouw, vertrouwen in hem heeft en hem liefheeft. En een man zou er elke dag naar moeten streven zo te leven dat hij die liefde en dat vertrouwen waardig is.

President Hugh B. Brown zei eens op een ZHV-conferentie: „Er zijn mensen verzet op de uitdrukking, dat vrouwen het zwakkere geslacht vormen, maar ik geloof er niet in. Misschien wel lichamelijk, maar welke man kan zich geestelijk, zedelijk, godsdienstig en in geloof meten met de vrouw die werkelijk tot het Evangelie is bekeerd! Vrouwen zijn eerder bereid een offer te brengen dan mannen, ze zijn geduldiger in het lijden, ernstiger in het gebed. Zij zijn de gelijken en vaak de meerderen van de man in veerkracht, in goedheid, in zedelijkheid en in geloof.” (ZHV-conferentie van 25 september 1965.)

En jullie, meisjes, onderschat je invloed op je broers en geliefden niet. Als je zo leeft dat je hun liefde waardig bent en zij je respecteren, kan dat er zeer veel toe bijdragen dat zij rein en goed leven, succes hebben en gelukkig zijn. Bedenk altijd dat je in het leven verder komt met respect dan met populariteit. Ik las onlangs over een gesprek tussen twee jonge Amerikaanse krijgsgevangenen in Vietnam. De een zei: „Ik heb er genoeg van, van de oorlog, van de bommenwerpers, van de verwoesting, van de krijgsgevangenkampen, van alles en iedereen.”

De andere zei: „Zo zie ik het zelf ook, maar thuis heb ik een meisje, dat voor mijn terugkomst bidt. Ze geeft om me en dat helpt me ge-

weldig al deze narigheid te doorstaan.”

Laat ik de moeders, dochters en vrouwen overal ter wereld met nadruk wijzen op het feit dat wegens uw groot vermogen en krachtige invloed ten goede, satan vastbesloten is u te vernietigen. U kunt geen compromis met hem sluiten. U moet de kracht, de moed, het verlangen en de vastberadenheid hebben te leven zoals de Here dat van u verlangt — een goed, rein leven. Meisjes, bewaar je deugd en waardigheid voor een fijne jongen die zichzelf eveneens rein gehouden heeft, zodat je samen naar het Huis des Heren kunt gaan om voor dit leven en alle eeuwigheid in de heilige huwelijksband te worden verzegeld en een gezin te vormen, waarheen God met veelgevallen Zijn geestkinderen zendt. Dan zul je in staat zijn tegenover je kinderen te staan in de zekere wetenschap, dat je eigen voorbeeld de weg naar geluk en eeuwige vooruitgang is. Ze hebben recht op een onbevleete erfenis.

Ik bid nederig dat je zo zult leven, dat je hun dit mooie kunt geven.

De schepping van de aarde had alleen ten doel een woonplaats te verschaffen waar de geestelijke kinderen van God konden komen en met een sterfelijk lichaam bekleed worden en hun tweede staat behouden, en zichzelf konden voorbereiden op zaligheid en verhoging. De zending van Jezus Christus had uitsluitend ten doel de onsterfelijkheid en het eeuwige leven van de mens tot stand te brengen. Het enige doel dat vaders en moeders voor ogen moet staan is waardig te leven, opdat hun deze zegen ten deel moge vallen, en God de Vader en Zijn Zoon Jezus Christus in Hun werk te mogen bijstaan. Aan de vrouw kan geen groter eer te beurt vallen

dan aan dit goddelijk plan mee te werken en ik wil zonder er omheen te draaien zeggen dat een vrouw meer bevreemding en vreugde vindt en een groter bijdrage aan de mensheid levert indien zij een wijze en waardige moeder is, die goede kinderen groot brengt, dan ze in wat voor andere positie ook waar kan maken.

De Here heeft ons grote zegeningen beloofd, indien wij ons aandeel willen leveren bij dit Zijn plan. President Herbert Clark Hoover, eenendertigste president van de Verenigde Staten (1874-1964), gaf deze aansporing: „Indien wij slechts één generatie onder de juiste omstandigheden geboren kinderen konden hebben, goed getraind, goed onderwezen en goed gezond, dan zouden er duizend bestuursproblemen verdwijnen. We zouden ons een gezonder gedachtenleven en krachtiger lichaam verschaffen en onze energie tot hogere prestaties opvoeren.” (Aangehaald door president David O. McKay, *Conference Report* van april 1931, blz. 79-80.)

Hoe gelukkig zijn wij dat in dit laatste der dagen de Kerk van Jezus Christus is gesticht met een profeet van God op aarde, die goddelijke openbaring en leiding voor de kinderen der mensen ontvangt! We zijn gezegend dat wij de Persoonlijkheid van God, Zijn eigenschappen en kenmerken mogen weten. Ons werd het plan des levens en der zaligheid gegeven. Wij ontvangen voortdurend leiding, hoe wij moeten leven, opdat wij hier geluk mogen hebben en straks het eeuwige leven. Er zijn organisaties ingesteld om ons te instrueren en ons in alle zaken te onderrichten die ons stoffelijk en geestelijk welzijn betreffen.

Een van de fijnste instellingen van de Kerk is wat we de gezinsavond

noemen: dat alle leden van het gezin eenmaal per week bijeen worden geroepen. Ik word met geestdrift vervuld, wanneer ik eraan denk dat elke maandagavond over heel de Kerk overal ter wereld onze gezinnen thuis bijeen zijn en de vader voor zover mogelijk als hoofd van het gezin het presidium heeft bij het bespreken van alle vragen met betrekking tot hun geestelijk en tijdelijk welzijn en daarbij gebruik maakt van ons lesboek dat met zorg is samengesteld en voor elk gezin in de Kerk beschikbaar is. Worden deze vergaderingen regelmatig en op de juiste wijze gehouden, dan zijn zij van onschatbare waarde voor de gezinseenheid, wat blijkt uit de vele getuigenissen erover die wij mochten ontvangen. Ik wil ieder gezin op het hart binden dit programma te volgen en ik kan u beloven dat, indien u zulks doet, u gretelijks zult worden gezegend met eenheid, liefde en toewijding en verrukt zult zijn over het resultaat. Natuurlijk dient het gezinsgebed een belangrijk onderdeel van de avond te vormen. Het gezinsgebed en het persoonlijk gebed moet er elke dag zijn.

Ik kan niets lieflijkers bedenken dan een gezin, waarin de man leeft volgens zijn godsdienst en daarbij zijn priesterschap eer aandoet, en in alle opzichten door zijn vrouw gesteund wordt, waar liefde en harmonie heersen en waar gezamenlijk wordt getracht een goed gezin te stichten, met rechtschapen zoons en dochters, die zij kunnen terugvoeren naar hun hemelse Vader. Dat kan een utopie lijken, maar ik kan u verzekeren dat er duizenden dergelijke gezinnen zijn binnen de Kerk. Het kan voor ieder van ons werkelijkheid worden, als wij de leringen van Jezus Christus aanvaarden en ernaar le-

ven. Gelukkig het kind dat in zulk een gezin mag leven en hoe groot zal de vreugde zijn van de ouders over hun nakomelingen! Ik herhaal: satan tracht ons van de volle vreugde weg te houden, de vreugde die wij verwerven door het onderhouden van de geboden Gods. Wij moeten nooit vergeten dat satan een werkelijkheid is en dat hij vastbesloten is ons te vernietigen. Het is onze plicht onze kinderen dat te onderwijzen, opdat zij het mogen weten. Hij kent de belangrijkheid en de betekenis van de gezinseenheid. Hij weet dat hele beschavingen of bewaard zijn gebleven of verdwenen zijn, afhankelijk van het feit of het gezinsleven sterk of zwak was. We kunnen hem buiten onze gezinnen houden door te leven volgens de beginselen van het Evangelie van Jezus Christus en onze kinderen ook te leren hetzelfde te doen. Daardoor weerstaan wij de verleiding die zeer zeker zal komen.

Meisjes, bereiden jullie je erop voor de rol van moeder op je te nemen door kennis en wijsheid te verwerven door goed onderricht. Wij leren dat de heerlijkheid Gods intelligentie is (L&V 93:36) en daarom moeten wij ons allen ervan bewust zijn wat er om ons heen gebeurt en erop voorbereid zijn satan te weerstaan bij zijn pogen ons van onze goddelijke bestemming af te laten dwalen. Wij kunnen slagen als we beschikken over kennis, wijsheid, vastberadenheid en als de Geest des Heren ons helpt.

Wij zijn ook van mening dat de vrouw bezig moet zijn met maatschappelijke aangelegenheden en in de hulporganisaties van de Kerk, maar altijd moet zij bedenken dat het gezin en de kinderen op de eerste plaats komen en niet

(Wordt vervolgd op blz.260)

BELONINGEN, ZEGENINGEN EN BELOFTEN

Toespraak gehouden op zondagmiddag 7 oktober 1973

DOOR SPENCER W. KIMBALL, Van de Raad der Twaalfen

Roy H. Steller, uitgever van een kerkelijk tijdschrift in het oosten van de Verenigde Staten, schreef eens het volgende verhaal:

„Het speelde zich af buiten het Crimean Castle te Livadia. Overal in het kasteel waren de lichten aan. Een soldaat marcheerde met zorgvuldig afgemeten pas heen en weer, terwijl hij het kasteel bewaakte, dat op dat moment een hoogst belangrijke conferentie van groten der aarde binnen zijn muren huisvestte. De soldaat was kennelijk trots op zijn taak, want welke soldaat wil zijn kinderen en kleinkinderen niet graag vertellen, dat hij eens bewakingsdienst had verricht voor de belangrijke vergadering van ‚de Grote Drie‘.

Plotseling verscheen er als een schim een gedaante uit de duisternis op de weg, die naar de toegang tot het kasteel leidde. Toen de gestalte naderde, beval de schildwacht:

„Halt! Wie daar! Kom dichterbij en zeg wie u bent! En tegelijkertijd bracht de schildwacht het geweer snel vanaf de schouder in de aanslag.

De vreemdeling sprak: ‚Ik wens samen met de mannen, die in het kasteel zijn te vergaderen.‘

„Belachelijk! riep de schildwacht uit, ‚U kunt het kasteel niet binnengaan. Weet u niet, dat de Grote Drie vergaderen om over het lot van de gehele wereld te beslissen? Het is niemand toegestaan binnen te gaan.‘

De man antwoordde: ‚De Grote Drie, zegt u? Waarom worden zij de Grote Drie genoemd?‘

De schildwacht zei: ‚Zij zijn degenen, die bepalen hoe deze wereld geregeerd zal worden‘.

De vreemdeling keek de schildwacht strak aan. Zijn ogen schitterden, toen hij zei: ‚Daarom moet ik juist bij hen zijn, omdat ik hen kan helpen. Ik heb een plan, dat het werkelijk zal doen en de vrede in de wereld zal bewaren, indien zij het slechts willen aanvaarden. De soldaat lachte: ‚Ga toch door, man; u hebt niet eens geloofsbriefven.‘

De man antwoordde: ‚Geloofsbriefven? Misschien niet – hier.‘ En hij stak zijn hand op ten groot, terwijl hij heenging. De schildwacht zag een lelijk litteken in zijn hand. Toen keek hij naar de andere hand en die had ook een litteken.

„Bent u in de oorlog geweest?‘ vroeg hij nu wat vriendelijker: ‚Ik zie wonden in uw handen.‘

De vreemdeling wendde zich nogmaals om. ‚Neen, ik had niet gedacht dat het je op zou vallen‘, antwoordde hij. ‚Neen, ik heb deze wonden niet in de oorlog opgelopen.‘ Daarmede verdween hij, zo plotseling, of de duisternis hem had opgeslokt.

De schildwacht keek hem na en verbaasde zich erover. ‚Ik had het moeten weten! riep hij uit, ‚Had ik Hem maar binnengelaten!‘ En hij stortte geheel ontmoedigd ter aarde.‘

Het was Hij, die alle inwoners der aarde zegeningen brengt. Hij was het, die sprak dat men aan Hem als vreemdeling deze vraag zou stellen:

„... Wat zijn deze wonden in Uw hand en in Uw voeten?‘

Dan zullen zij weten, dat Ik de Here ben; want Ik zal tot hen zeggen: Het zijn de wonden, waarmee Ik ben geslagen in het huis Mijner vrienden. Ik ben het, Die werd verheven. Ik ben Jezus, Die werd gekruisigd. Ik ben de Zoon van God.‘ (L&V 45:51, 52.)

En wanneer we bedenken, dat het leven een tijd van beloningen en straffen is, zullen wij vandaag voor een ogenblik de positieve kant bekijken, de beloningen, die van Hem komen wegens gehoorzaamheid.

„En Jezus, wandelende aan de zee van Galilea, zag twee broe-

ders, namelijk Simon, gezegd Petrus, en Andreas, zijn broeder, het net in de zee werpende (want zij waren vissers);

En Hij zeide tot hen: volgt Mij na, en Ik zal u vissers der mensen maken.

Zij dan, terstond de netten verlatende, zijn Hem nagevolgd." (Mattheüs 4:18-20.)

En twee anderen, Jakobus en Johannes, volgden Hem.

Zo werden twee paren broers apostelen van de Here Jezus Christus. En ik verzeker u, dat dit een van de grootste zegeningen is, die iemand krijgen kan en ook de grootste eer. Vandaag precies dertig jaar geleden bijna tot op het uur nauwkeurig, op 7 oktober 1943 knielde ik aan de voeten van president Heber J. Grant en werd ik tot apostel van Jezus Christus geordend.

In L&V 76, bijgenaamd het visioen, worden zegeningen beloofd:

„Opdat zij door de geboden te onderhouden van al hun zonden mochten worden gewassen en gereinigd, en de Heilige Geest ontvangen door het opleggen der handen van iemand, die tot deze macht is geordend en verzegeld; En door geloof overwinnen en verzegeld zijn door de Heilige Geest der belofte. Die de Vader uitstort op allen, die rechtvaardig en getrouw zijn.

Zij zijn het, die de kerk van de Eerstgeborene vormen.

Zij zijn het, in wier handen de Vader alle dingen heeft gegeven –

Zij zijn het, die priesters en koningen zijn, die van Zijn volheid en van Zijn heerlijkheid hebben ontvangen;

En priesters zijn van de Allerhoogste, volgens de orde van Melchizedek, welke orde volgens die van Henoeh was, die volgens de orde van de Eniggeborene Zoon was.

Daarom, zoals het geschreven staat: Zij zijn goden, namelijk de zonen van God –

Daarom zijn alle dingen van hen, hetzij [in] leven of dood, tegenwoordige of toekomstige dingen, ze zijn alle van hen, en zij zijn van Christus, en Christus is van God.

En zij zullen alle dingen overwinnen."

(L&V 6:52-60.)

„WANNEER HIJ IETS BELOOFT, GEBEURT HET”

„Zalig zijn die vervolgd worden om der gerechtigheid wil; want hunner is het Koninkrijk der hemelen.

Zalig zijt gij, als u de mensen smaden, en vervolgen, en ligende alle kwaad tegen u spreken, om Mijnentwil.

Verlijdt en verheugt u; want uw loon is groot in de hemelen, want alzo hebben zij vervolgd de profeten, die vóór u geweest zijn." (Mattheüs 5:10-12.)

En wanneer Hij een zegen geeft, vervult Hij hem, want Hij doet een belofte en hij wordt vervuld. In 1831 zei de Here:

„Hetgeen Ik, de Here, heb gesproken, dat heb Ik gesproken, en Ik verontschuldigd Mij zelf niet; en ofschoon de hemel en de aarde zullen vergaan, zal Mijn woord niet vergaan, doch zal ten volle worden vervuld, hetzij gesproken door Mijn eigen stem, of door de stem Mijner dienstknechten, dat is hetzelfde." (L&V 1:38.)

De boodschap van de Here was liefde en vrede.

Toen de Here Zijn discipelen op Zijn kruisiging begon voor te bereiden, zei Hij:

„... Die in Mij gelooft, de werken, die Ik doe, zal hij ook doen, en zal meerder doen, dan deze; want Ik ga heen tot Mijn Vader." (Johannes 14:12.)

Het schijnt dat het hart van Jezus Christus altijd van zegeningen vervuld was.

Het schijnt, dat het hart van Jezus Christus altijd van zegeningen vervuld was.

Zoals de profeet Joseph vermeldt: „En aldus zagen wij de heerlijkheid van de celestiaalen, die in alle dingen overtreft – waar God, namelijk de Vader, voor eeuwig op Zijn troon regeert;

Voor Wiens troon alle dingen zich in ootmoedige eerbied buigen, en Hem voor eeuwig heerlijkheid geven." (L&V 76:92-93.)

„En de heerlijkheid der celestiaalen is één, evenals de heerlijkheid der zoon één is. (L&V 76:96.)

En wederom:

„Maar groot en wonderbaar zijn de werken des Heren en de verborgenheden van Zijn koninkrijk, die Hij ons toonde, die alle begrip van heerlijkheid, en van kracht en van heerschappij te boven gaan." (L&V 76:114.)

„Evenmin is de mens in staat ze bekend te maken, want ze kunnen alleen worden gezien en begrepen door de macht van de Heilige Geest, die God verleent aan hen, die Hem liefhebben en zich voor Hem reinigen.

Aan wie Hij dit voorrecht schenkt om voor zichzelf te zien en te weten; . . ." (L&V 76:116, 117.)

De openbaring uit 1832 die bekend staat als het visioen begint aldus: „Hooft, o gij hemelen, en geef gehoor, o aarde, en verheug u, gij bewoners er van, want de Here is God, en buiten Hem is er geen Zaligmaker.

Groot is Zijn wijsheid, wonderbaar zijn Zijn wegen, en de uitgestrekte Zijnner werken kan niemand doorgrenden.

Zijn doeleinden falen niet, noch zijn er, die Zijn hand kunnen weerhouden.

*„ . . . zoveel beloften Gods als er zijn,
die zijn in Hem ja, en zijn in Hem
amen, Gode tot heerlijkheid door ons.”*

II Kor. 1:20

Van eeuwigheid tot eeuwigheid is Hij Dezelfde, en Zijn jaren hebben geen einde.

Want aldus zegt de Here: Ik, de Here ben barmhartig en genadig jegens hen, die Mij vrezen, en Ik schep er behagen in hen te eren, die Mij in gerechtigheid en waarheid tot het einde toe dienen.

Groot zal hun loon zijn, en eeuwig hun heerlijkheid." (L&V 76:1-6.)

En wij herinneren ons het verhaal van Abraham, hoe er drie mannen tot hem kwamen in de vlakke van Mamre en hoe Abraham zich ter aarde boog. Zij vroegen: „Waar is Sara, uw huisvrouw?" en vervolgden:

„ . . . zie, Sara, uw huisvrouw, zal een zoon hebben. En Sara hoorde het aan de deur der tent, welke achter Hem was.

Abraham nu en Sara waren oud en wel bedaagd; het had Sara opgehouden te gaan naar de wijze der vrouwen.

Zo lachte Sara bij zichzelf, zeggende: Zal ik wellust hebben, nadat ik oud geworden ben, en mijn heer oud is?

En de Heere zeide tot Abraham: Waarom heeft Sara gelachen, zeggende: Zou ik ook waarlijk baren, nu ik oud geworden ben?

Zou iets voor den Heere te wonderlijk zijn? Tot gezetter tijd zal Ik tot u wederkomen, omtrent dezen tijd des levens, en Sara zal een zoon hebben!" (Genesis 18: 9-14.)

Zekerlijk is niets onmogelijk bij de Here. Zijn beloften worden vervuld. In 1833 deed de Here beloften, die wij nooit lichtvaardiglijk moeten opvatten.

Hij zei: „ . . . dat de engel der verwoesting aan hen zal voorbijgaan, zoals aan de kinderen Israëls, en hen niet zal doden." Hierbij herinnert Hij ons aan de dagen in Egypte.

Hij zei, dat zij een goede gezondheid zullen hebben en sterkte en kracht, met merg in hun beenderen en gezondheid in hun navel. En misschien zelfs nog grotere beloften dan deze: „En zij zullen wijsheid en grote schatten aan kennis vinden, ja, verborgen schatten.” (L&V 89:18-21.)

Er zijn diepten in de zee, die de stormen, al kunnen die de oppervlakte tot razernij geselen, nooit beroeren. Zij die afdalen in de diepten van het leven, waar, in de stilte, de stem van God gehoord kan worden, hebben de stabiliserende kracht, die hen rustig en kalm door de orkaan der moeilijkheden draagt.

Er zijn zo vele prachtige beloften. Als u de Schriften leest en de bladzijden omslaat, is het alsof bijna alle beloften een bewijs zijn van het naleven van de geboden des Heren. En de Here gaf nog een plechtige belofte aan kinderen, die ook voor hen, die in rechtvaardigheid leven geldt:

„En ... in een oogwenk worden veranderend en opgenomen ...” (L&V 101:31.)

„Luistert naar deze woorden. Ziet, Ik ben Jezus Christus, de Zaligmaker der wereld. Bewaart deze dingen als een schat in uw hart, en laat de plechtige ernst der eeuwigheid immer in uw gedachten zijn. Wees ernstig. Onderhoudt al Mijn geboden ...” (L&V 43:34, 35.)

Een andere zegen, die beloofd werd:

„Want in de door Mij bestemde tijd zal Ik ten oordeel op de aarde komen, en Mijn volk zal worden verlost, en met Mij op aarde regeren.” (L&V 43:29.)

In de Psalmen hebben wij een beloofde zegen, die luidt:

„Een psalm van David.

De aarde is des Heeren, mitsga-

ders haar volheid, de wereld, en die daarin wonen.

Want hij heeft ze gegrond op de zeeën, en heeft ze gevestigd op de rivieren.

Wie zal klimmen op den berg des Heren, en wie zal staan in de plaats Zijner heiligheid?

Die rein van handen, en zuiver van hart is, die zijn ziel niet opheft tot ijdelheid, en die niet bedriegelijk zweert;

Die zal den zegen ontvangen van den Heere, en gerechtigheid van den God Zijns heils.” (Psalm 24: 1-5.)

Verder krijgen wij in onze eigen bedeling deze grote beloning:

„Want allen, die een zegen uit Mijn handen willen ontvangen, moeten zich onderwerpen aan de wet, die voor deze zegen werd gesteld . . .” (L&V 132:5.)

Vervolgens spreekt Hij over de zegeningen der eeuwigheid. Hij zegt van hen, die de geboden onderhouden en waardig leven:

„... en zij zullen de engelen en de goden, die daar zijn geplaatst, voorbijgaan naar hun verhoging en heerlijkheid in alle dingen, zoals op hun hoofd is verzegeld, welke heerlijkheid voor eeuwig een volheid en een voorzetting van de nakomelingschap zal zijn.

Dan zullen zij goden zijn, omdat zij alle macht hebben, en de engelen aan hen zijn onderworpen.

... indien gij Mij in de wereld ontvangt, dan zult gij Mij kennen, en uw verhoging ontvangen, zodat, waar Ik ben, ook gij zult zijn.” (L&V 132:19, 20, 23.)

Hij sprak tot de kinderen Israëls en beloofde aan ons:

„En Ik zal Mij tot u wenden, en zal u vruchtbaar maken, en u vernemigvuldigen; en Mijn verbond zal Ik met u bevestigen.

En gij zult het oude, dat verouderd

is eten; en het oude zult gij vanwege het nieuwe uitbrengen.

En Ik zal Mijn tabernakel in het midden van u zetten; en Mijn ziel zal van u niet walgen.

En Ik zal in het midden van u wandelen, en zal u tot een God zijn; en gij zult Mij tot een volk zijn.” (Leviticus 26:9-12.)

En toen Hij Zijn apostelen verliet, beloofde Hij:

„Vrede laat Ik u, mijns vrede geef Ik u; niet gelijkjerwijs de wereld hem geeft, geef Ik hem u. Uw hart worde niet ontroerd en zij niet versaaagd.” (Johannes 14:27.)

En wat meer dan dit alles kunnen wij verlangen, wat nog vragen? Al deze en talloze andere zegeningen worden aan een ieder van ons beloofd, indien wij gewillig zijn de geboden na te leven en getrouw en eerbaar zijn in onze handelingen.

Ik geef u mijn getuigenis, dat God ons op bepaalde voorwaarden al deze en duizenden andere goede dingen gegeven heeft. Hij heeft Zijn ware Kerk op de aarde gesticht. Dit is Zijn Kerk.

Hij heeft ons het hele plan gegeven, dat ons tot volmaking zal voeren.

„Dezen zullen voor eeuwig wonen in de tegenwoordigheid van God en Zijn Christus.

Dezen zijn het die in de opstanding der rechtvaardigen zullen voortkomen.

Dezen zijn het, die rechtvaardige mensen zijn, tot volmaking gekomen door Jezus, de Middelaar van het nieuwe verbond, Die deze volmaakte verzoening teweeg bracht door het vergieten van Zijn eigen bloed.” (L&V 76:62, 63 en 69.)

„En Jezus omging geheel Galilea, lerende in hun synagogen en predikende het Evangelie des Koninkrijks, en genezende alle ziekte en alle kwale . . .

En vele scharen volgden Hem na, van Galilea . . ." (Mattheüs 4:23, 25.)

„En Jezus, de schare ziende, is geklommen op een berg, en als Hij nedergezeten was, kwamen Zijn discipelen tot Hem.

En Zijn mond geopend hebbende, leerde Hij hun, zeggende: Zalig zijn de armen van geest; want hunner is het Koninkrijk der hemelen.

Zalig zijn die treuren; want zij zullen vertroost worden.

Zalig zijn de zachtmoedigen; want zij zullen het aardrijk beërven.

Zalig zijn die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid; want zij zullen verzadigd worden.

Zalig zijn de barmhartigen; want hun zal barmhartigheid geschieden.

Zalig zijn de reinen van hart; want zij zullen God zien.

Zalig zijn de vreedzamen; want zij zullen Gods kinderen genaamd worden." (Mattheüs 5:1-9.)

Hij heeft ons het hele plan gegeven, dat ons tot volmaking zal voeren; en Hij heeft ons profeten gegeven om ons te leiden en tot richtsnoer te dienen. En president Harold B. Lee is vandaag de leider van dit Koninkrijk en dit volk, en hij is een profeet van God. Ik weet dat het waar is. Ik geef hieromtrent mijn plechtige getuigenis in de naam van Jezus Christus.

Amen. *

(Vervolg van blz. 250)

len maken zodat u beter beseft wie u bent.

God geve het dat een ieder van ons die hier vandaag aanwezig is, zo zal leven dat allen die in ons midden en bij ons zijn niet ons zullen zien maar dat wat goddelijk is en van God komt. Met dat visioen voor ogen van wat zij die zijn af-

gedwaald kunnen worden, is mijn gebed dat zij de kracht en vastberadenheid mogen ontvangen om hoger en hoger te klimmen, en opwaarts en voorwaarts naar dat grote doel van het eeuwige leven, en ook dat ik mijn deel mag bijdragen door te proberen door voorbeeld en lering het beste te laten zien waartoe ik in staat ben. Ik geef nogmaals plechtig mijn getuigenis van de grote waarheid van de diepzinnige woorden van de Meester tot de schreiende Martha: „Ik ben de Opstanding en het Leven; die in Mij gelooft zal leven, al ware hij ook gestorven." (Joh. 11:25.)

Ik dank God dat ik ook met dezelfde geest als Martha, die uit de grond van haar hart getuigde zoals de Geest tot haar getuigd had, kan zeggen:

„Ja, Heere, ik [weet ook] dat Gij zijt de Christus, de Zone Gods, Die in de wereld [kwam]." (Zie Joh. 11:27.)

In de naam van onze Heer en Meester, Jezus, de Christus, de Verlosser van de wereld. Amen. *

(Vervolg van blz. 255)

verwaarloosd mogen worden. De kinderen moeten het gevoel krijgen dat moeder hen liefheeft en heel erg geïnteresseerd is in hun welzijn, en in alles wat zij doen. Dat kan niet aan iemand anders worden overgedragen. Er zijn vele experimenten gedaan en er zijn vele studies verricht, die zonder dat er twijfel mogelijk is bewijzen dat een kind dat zich in de liefde en de zorg van een moeder verheugt, in elk opzicht sneller vooruitgang maakt dan een kind dat in een inrichting of bij anderen wordt ondergebracht waar de moederliefde niet aanwezig is of niet tot uitdrukking wordt gebracht.

De vader moet eveneens zijn rol vervullen. De kinderen hebben beide ouders nodig. Wanneer hij thuis is, moet de vader samen met moeder de taken verdelen, op de kleintjes passen, de ouderen tucht bijbrengen en opvoeden en open staan voor hen, die er behoefte aan hebben hun problemen te bespreken of leiding en advies nodig hebben. Schep goede verhoudingen en onderhoud de communicatielijnen met de kinderen, door uw liefde.

Ik wil vanaf deze plaats alle echtgenoten, vaders, zonen en broeders aansporen ons grote respect en onze grote liefde te laten blijken jegens iedere vrouw die onze echtgenote, moeder, dochter, zuster of geliefde is en trachten haar waardig te zijn. Er is geen snellere manier voor een man om zijn gebrek aan karakter, goede opvoeding en klasse te laten blijken dan een gebrek aan respect voor de vrouw te tonen of iets te doen dat haar in discredit brengt of vernedert. Het is onchristelijk, oneerlijk en Gode onwelgevallig voor een echtgenoot of vader om dictator te spelen en een houding aan te nemen of hij op enige wijze boven zijn vrouw verheven is.

Op de interregionale conferentie te München zei president Lee dat als echtgenoten zouden bedenken dat het belangrijkste werk dat zij voor de Here kunnen doen plaatsvindt binnen de muren van hun eigen huis, zij nauwe gezinsbanden zouden kunnen onderhouden. (Zie *Gezinsavondlesboek* 1974-1975, hoofdstuk 42.) Indien u de gezinsband thuis wilt versterken en uw hart open zet voor uw kinderen, kunt u ervan verzekerd zijn dat uw gezin een sterke vestingmuur kan worden, waarbinnen het kind de vastigheid kan vinden die het in deze dagen van moeilijkheden en

beroering zo nodig heeft, en dan zal er overvloedig liefde heersens en zal uw vreugde toenemen. Indien de vrouwen beseffen hoe belangrijk hun huis en gezin zijn en samen met hun man de geboden Gods onderhouden, als zij zich vermenigvuldigen en de aarde vervullen, als zij de Here hun God zeer liefhebben en hun naasten als zichzelf, als zij hun kinderen leren te bidden en oprecht voor de Here te wandelen (zie Gen. 1:28; Mt. 22:37-39 en L&V 68:28) dan zal hun vreugde dermate

toenemen en hun zegeningen zullen zich zo vermenigvuldigen dat zij ze nauwelijks kunnen omvatten.

Deze zegeningen bestaan uit de vreugde over een nageslacht van gezonde, gelukkige kinderen. Zij die deze levenswandel verwerpen, zullen deze zegeningen nooit smaken. Wij zullen vrede en bevrediging vinden omdat de kinderen succes hebben, en omdat zij op hun beurt zullen bijdragen tot een betere wereld, voor de nog ongeboren generatie.

Wat een heerlijk voorrecht, wat een zegen is weggelegd voor de gezinnen die zich in gehoorzaamheid en liefde voorbereiden in de tegenwoordigheid van hun hemel-se Vader terug te keren. Van elk gezinlid kan dan gezegd worden: „Wel, gij goede en getrouwe dienstknecht . . . ga in, in de vreugde uws heren.” (Mt. 25:21) Moge dit voorrecht en deze zegen ook ons zijn, is mijn gebed, in de naam van Jezus Christus. Amen.

(Vervolg van blz. 242)

toe, in de stellige verwachting hem in het water te zien sterven, maar van datzelfde ogenblik af ging zijn gezondheid steeds vooruit.

„De dominee nam onthutst de benen”

Toen ik klaar was met mijn preek, stond er een Luthers predikant op, die zei dat ik tot de mensen had gezegd dat het Boek van Mormon de waarheid was en dat zij allen veroemd zouden worden als ze dat niet geloofden. „Komaan,” zei hij, „wij kunnen toch niet veroemd worden als wij er geen bewijs van hebben? Welnu, wat de Bijbel betreft, de waarheid daarvan wordt op drieërlei wijze bevestigd. Ten eerste hebben wij een kaart van al het daarin beschreven land. Ik daag deze vreemdeling uit om een landkaart over te leggen van Zarahemla, waarover in het Boek van Mormon wordt gesproken. Ten tweede hebben wij de oorspronkelijke boeken waaruit de Bijbel is samengesteld. Ik daag deze vreemdelingen uit de oorspronkelijke manuscripten van het Boek van Mormon tevoorschijn te brengen. Ten derde moeten wij er een bewijs van hebben dat de vertaling van het Boek van Mormon door daartoe bevoegde personen is tot stand gebracht. Deze bewijsstukken eisen wij op. Wij zijn bereid de strijd met hen aan te binden over deze geschilpunten. Voor wat de Bijbel aangaat liggen onze bewijsstukken gereed, en diezelfde bewijzen moeten ook worden geleverd met betrekking tot het Boek van Mormon, anders verklaren wij dat het bedrog is, en dat de verspreiders ervan kinderen des duivels zijn.”

In antwoord daarop zei ik dat deze heer geen te goede naam en faam bekend staand man kon zijn, daar hij anders in tegenwoordigheid van deze gemeente

niet zou hebben durven beweren wat hij gezegd had, namelijk dat ik tijdens mijn toespraak had opgemerkt dat u allen veroemd zou worden als u niet in het Boek van Mormon geloofde, terwijl hij zich er terdege van bewust moet zijn dat u allemaal wel weet dat ik zoiets volstrekt niet heb gezegd. Mij in de rede valend, riep hij uit: „Laat die landkaart van Zarahemla zien.” Ik antwoordde: „Zodra u mij de kaart kunt overleggen van het land Nod, waarvan sprake is in Genesis (4:16), ben ik bereid u op diezelfde plaats en tijd de kaart van Zarahemla over te leggen.” Toen zei hij: „Laat ons dan de oorspronkelijke platen van het Boek van Mormon zien. Ik ben bereid u het oorspronkelijke exemplaar van de Bijbel te tonen.” Daarop gaf ik ten antwoord: „Zodra u mij de oorspronkelijke stenen tafelen brengt, waarop God met Zijn eigen vinger de tien geboden heeft geschreven, en ook de originele papyrusrol, waarop Mozes het boek der wet schreef, met de twee houten stokken waarop Ezechiël schreef (zie Ez. 37:16), dan zal ik de gouden platen vertonen, waarvan het Boek van Mormon werd vertaald.” De toehoorders begonnen te lachen, maar de dominee nam onthutst de benen en ging er al vloekende vandoor.

LEDENSTATISTIEK

Wijk/gemeente											Naam	
	Geboren	Gezegend	Gezegend	Gedoopt	Gehuwd	Overleden	Diaken	Leraar	Priester	Ouderling		Zeventiger
	★	↓	≈	S	†	D	L	P	O	Z	H	
Aalst			≈									De VIJLDER-Germonpre, Maria Margaretha De VIJLDER, Hugo Leonhard Rosine LOMBAERTS-Callebart, Gabriella Francisca LOMBAERTS, Dirk Frans Victor MOORTGAT, Denise Melanie MOORTGAT, Karel MOORTGAT, Sonia Rosa
Alkmaar			≈									BEENTJES-van der Klugt, Divera Clasina Maria KOLDIJK, Bart
Amsterdam			≈			D						AARTS, Maria Joanna Elisabeth HILBINK, Herman
Antwerpen			≈							O		ADAM, Albert Oshana CLIJMANS-de Greef, Maria Richarda Anna HEYNDERICKX-Dobbeleir, Irena Germaine Eduard HEYNDERICKX, Homer Kamiel Melanie RUMES-de Beule, Magdalena Francois Adolf Omer RUMES, Jaques André Marguerite Gabriël SMETS, Christianne Maria Johanna Catharine BOOM, Marie Johanna NELMANS-Heijdens, Maria Jerina MANSFIELD, Peter SPEKMAN, Hermanus Franciscus Aloisius Wilh. VOSSENAAR, Rosalia Josephina PLOVIER-Schoits, Marlies PLOVIER, Jaques Etienne J. Van den BRON, Eddy B. Van den BRON, Sylvia Chr. Van den BRON, Herman A. BUYS, Jennefer EDELING, Dirk O. EDELING, Dirk O. Van de GRAAF-Peters, Janna SCHULDERS, Johannes G. SLINGERLAND, Jan BEIJERLING, Gregory Boyd de KASTE, Mattheus Johannes Van LIESHOUT, Waltherus LUIT, Robert Johan Lucas MOLLEMANS, Alma Efraïm SCHEELE, Parl Edwin VERHOVEN, Carolina Lucy ALLYN-Orr, Philomena Barbara
Breda		↓			†							
Brugge			≈									
Dordrecht			≈					P				
		↓										
	★							P				
			≈		†							
Eindhoven			≈					P		O		
			≈									
			≈									
		↓										
Gent			≈									

LEDENSTATISTIEK

Wijk/gemeente	Geboren	Gezegend	Gedoopt	Gehuwd	Overleden	Diaken	Leraar	Priester	Ouderling	Zeventiger	Hogepriester	Naam
	★	↓	≡	S	†	D	L	P	O	Z	H	
Den Haag			≡									ALLYN, John Anthony Isidoorus
			≡									Van GEERTRUY, Robert Polydoor
			≡									ORR, John
			≡			D						ORR, Samson
								P				Van BASTEN, Donovan F. O.
Heerlem			≡					P				GOTTSCHALK, Alphonse L.
			≡					P				HARTMANN, Robert A.
			≡							Z		KLEYWEG, Christiaan H. Jr.
			≡							Z		Van der PUT, Max H.
			≡									VELDHEER-van Daalen, Beatrix E. J.
Den Helder			≡									VELDHEER, Marinus Cornelis Johannes
			≡									DOUGHMAN-van Fossen, Susan Jane
			≡		†							DOUGHMAN, David Alan
						D						Van HOOGDALAM, Willem
						D						Van DAM, Dirk
Hengelo			≡									MARPAUW, Richard George
			≡									MOOIJMAN, Franciscus Anthonius
			≡				L					WIERSMA-Tsai, Carlien Foek-Thai
			≡									WIERSMA, Johannes Hessel Steven
			≡									BORGHUIS-BORNINKHOF, Gerritdina
Leiden						D						BOUMAN, Steven Andreas
			≡					P				Van GIJZEN, Hendrikus Leendert
			≡									Van ISPELEN, Helena
			≡							Z		KLEYWEG, Christiaan Hugo
			≡						O			MATLA, Désirée Armanda Sylvia
Mechelen			≡									UITTERLINDE, Arie Pieter
	Nijmegen		≡									SAEY, Remée Josephine Françoise
			≡									AHRENS, Robert Victor
	Rotterdam-Noord		≡									BENNINGSHOF, Helena Adonia
			↓									
Rotterdam-Zuid		↓										KOOREVAAR, Harold Steven
										H		BRAAM, Johan
Schiedam-Vlaardingen			≡									De ZEEUW, Corine Jacomijntje
			≡									VISSER, Pieter
								P				VISSER, Pieter
			≡									VISSER, Karin
			≡									VISSER, Ingrid Caroline
Sint Nikolaas Zeist			≡									VISSER, Petra Mathilda
			≡									HEYNDERICKX, Gaby Maria August
			≡									De HEUS, Elisabeth Maria
			≡									De HEUS, Frederik Jan Jozef
			≡									De HEUS-van de Kujit, Grietje
Zwolle			≡									WEIJZIG, Alice Hermine met Van ZON,
				S								Adrianus Petrus Johannes

